

NOVICE

iz Moravške doline

Februar 2007

Letnik VIII

Številka 2

**V TEJ ŠTEVILKI LAHKO
PREBERETE:**

- Javni natečaj za izbiro turističnih spominkov
- Županova stran
- Pluralizem pogledov
- Kultura- pri nas doma

OBČINA MORAVČE

vabi

vse občanke in občane

na prireditev v počastitev 8. marca, mednarodnega dneva žensk,

ki bo v nedeljo, 4. marca ob 16. uri v Kulturnem domu.

V kulturno – zabavnem programu bodo sodelovali domači in
gostujoči izvajalci..

Slavnostna govornica bo gospa **Nuša Pohlin Schwarzbartl**,
ravnateljica Osnovne šole **Jurija Vege**.

Vstop bo prost.

Lepo vabljeni.

OBČINA MORAVČE

vabi

v petek, 23. marca 2007
ob 19.30 uri

na akademijo v počastitev praznika Občine Moravče.

Kulturni program bodo
oblikovali domači in gostujoči
kulturni ustvarjalci. Ob tej
priložnosti bodo podeljena
letošnja priznanja Občine
Moravče.

Vljudno vabljeni!

»3. POHOD ŽELJA NA PIVKELJ TURN« v počastitev občinskega praznika bo v nedeljo, 18. marca 2007. Na vrhu bo ob 14. uri kulturni program.

Dostop je možen od planinskega doma na Žerenku, iz Gore pri
Pečah, Zg. Slivne in iz Dešna.

Vabi Krajevna skupnost Dešen

OBČINA MORAVČE v sodelovanju s kraji Limbarske gore in Hrastnika VABI

»Po nagelj na Limbarsko goro«

Pohod bo v **nedeljo, 18. marca 2007**, je vsej Sloveniji znano
rekreativno praznovanje dneva žena in materinskega dneva.

Ob 11. uri bodo v programu sodelovali domači izvajalci.
Za zabavo bo po uvodni prireditvi poskrbel ansambel Art.

Vljudno vabljeni na družabno srečanje!

Občinska organizacija Zveze borcev in udeležencev NOB Moravče

vabi

vse svoje člane na redni občni
zbor, ki bo v **petek, 30. 3.**
2007 ob 17. uri v Kulturnem
domu.

Prosimo, da se srečanja
udeležite.

Vljudno vabljeni!

Predsednik
Jože Kveder

Povabilo k sodelovanju

*Društvo krajanov Tuštanj bo tudi letos organiziralo prvomajsko srečanje
na gradu Tuštanj. Ker pa bi radi obiskovalcem ponudili kar največ, si že-
limo sodelovanja drugih društev naše občine, ki bi rada na naši prireditvi
predstavila svojo dejavnost. Predvsem vabimo društva, ki bi na stojnicah
promovirala svoje izdelke oz. storitve.*

*Vse, ki jih to zanima pozivamo, naj nam do vključno 25. marca sporočijo
svojo vizijo sodelovanja na naš naslov: Društvo krajanov Tuštanj, Zg.
Tuštanj 1, Moravče, podrobnejše informacije pa lahko dobite na tel. št.
041/530-030 (Cerar Franci).*

Društvo krajanov Sp. in Zg. Tuštanj

Srečanje z Robertom Friškovcem

Vabimo vas na srečanje z Robertom Friškovcem, zaporniškimi
duhovnikom, ki bo v **nedeljo 1. aprila 2007 ob 17h** v dvorani
gasilskega doma v Pečah. Vljudno vabljeni!

U soboto, 24. 3. ob 11. uri
bo v Zagorici prireditev v
spomin rojaku Juriju Vegi
v sodelovanju obeh sosednjih
občin, Dol in Moravče.

Lepo vabljeni!

Spoštovane in spoštovani.

Mesec je na okoli in naš časopis je ponovno v vaših domovih.

V tokratnem uvodniku bi vam želel podati moj komentar in nekaj mojih pogledov na prvo številko. Predvsem pa bi se želel zadržati pri drugi številki v letošnjem letu.

»Porodni krči« januarске številke sploh niso bili tako nedolžni, kot kaže sam izdelek. Predvsem nam jo je zagodel tiskar in do zadnjega dne nismo vedeli, ali bomo izšli pravočasno. Nekatera obvestila so bila vezana na datume, kar je pomenilo, da enostavno ne smemo in ne moremo zamujati. Da se čudeži dogajajo je nedvomno dokaz, prav prva številka v letu 2007, ki je za las, a pravočasno prišla med naše bralce.

Dopisnici Romani se opravičujemo, ker smo jo prekrstili v gospoda. Prav tako je nehote izpadel del prispevka turističnega društva. Napako popravljamo v tej številki. Februarska številka, ki se bo brala predvsem v mesecu marcu, naj bi bila namenjena dogodkom in priložnostim iz tekočega meseca. Spogledovala se bi naj z mesecem v katerega vstopamo, torej mesecem marcem. Prav ta mesec obeležuje praznike, ki so posvečeni ženam, materam. Zgodovinski razlogi za ta dva praznika so seveda različni. Dandanes jih sprejemamo, kot praznika namenjena na eni strani ženskam kot nosilkam prizadevanj za enakopravnejše odnose v družbi, na drugi strani pa poklon poslanstvu žene, matere, nosilke družine. Zanimivo je poslušati komentarje predvsem moške družbe, ki ugotavlja, da se razmere v družbi zelo spreminjajo tako, da se v nekaterih državah predvsem severne Evrope že kaže prevladujoči vplivi žensk v družbi. Komentarji na to temo so seveda povsem odveč, kajti slovenska družba še ni prestopila te stopnje razvoja in povsem prav je, da naklonimo pozornost tako ženam in materam. Upamo le lahko, da ta pozornost ni zgolj enkratna in pade v pozabo po izročnem šopku rož, stisku roke, poljubu.

Vsak tak praznik se mora udejanjati skozi celotno leto in dan praznovanja je lahko le simboličen opomnik za spoštljiv prijateljski ljubeč odnos do žene, matere.

Lepo bi bilo v našem časopisu brati o pripetljajih, željah, prijateljskih odnosih, toplih stiskih rok.

Žal ni tako. Prav februarska številka Novic v mnogih svojih člankih nosi povsem drug in drugačen naboj. Izražena je nestrpnost, včasih celo prikrita sovražnost, mogoče celo prezir.

Star ljudski pregovor prav, da morata biti za prepir najmanj dva. Po vsej verjetnosti ima prav. Konflikti v družbi prehajajo v osebne zamere, nerazumevanja. Sodobna družba živi na valovih nasprotij, duelov, spopadov, zmag in porazov. To bi naj bila demokracija.

Očitno je, da v to družbo sodi tudi naša občina. Srečujemo se z vprašanji morale, etike, načeli demokratičnosti, zakonitosti in pravičnosti. Kdo lahko komu kaj očita? Opozicija koaliciji? To je zlato pravilo, ki se ga ne da zaobiti tudi v Moravčah ne. Ker pa le nimamo tako kratkega spomina se je dobro vprašati, kaj se je dogajalo, ko je bila opozicija še vladajoča koalicija in obratno.

Ali niso vzorci političnih reagiranja povsem identični in izhajajo iz dejanj, ki so bila predhodno storjena v obrnjeni vlogi? Ali smo sposobni stopiti pred ogledalo, sami sebi pogledati v oči in šele nato kritizirati in napadati druge? Redki so, ki so sposobni to narediti. Vse bolj se kaže, da obstaja več resnic. Vsak ima svojo resnico in nihče ne dovoli, da bi mu drugi na osnovi argumentov to resnico omajal.

Kot primer lahko navedem retorične spopade, ali je proračun občine za leto 2007 dober ali slab. Fiziki bi porekli, da gre za teorijo »relativnosti«

v politiki. A to ni politika Državnega zbora RS, ampak politika občinskih političnih struktur. Če resnico težko opredelimo danes, kako bi jo lahko opredeljevali za petdeset ali šestdeset let nazaj. Lep primer temu so tokratna pisma bralcev. Pravijo, da zgodovino pišejo zmagovalci, a še vedno ostajajo osebne travme, ki se žal vlečejo skozi generacije. Za osebna doživljanja in sprejemanja sveta okoli sebe ni nikoli dovolj zgolj uradna »resnica«. Razslojenost našega naroda je žal usidrana v genih in vse kaže, da jo bomo težko omilili. Konkurenčnost in tekmovalnost sta mogoče edini dva pozitivna pojava te tako velikokrat omenjene lastnosti naše slovenske družbe.

Sodobni svet tega enostavno ne more spremeniti. Duh liberalcev in konzervativcev, Sokolov in Orlov je prisoten v naših dušah. Žal, ali na srečo? Prav zato je tako zanimivo spremljati razplet dogodkov povezanih z reševanjem problematike nogometnega igrišča oziroma najema starega dela pokopališča. Kdo ima prav?

Po vsej verjetnosti oba sogovornika. Vsak na svoj način. Na eni strani povsem jasna pravna podlaga lastništva in razpolaganja s svojo lastnino, na drugi strani pa občutljivost do namena rabe takšnega prostora. Strinjam se z nekom, ki je povsem jasno komentiral ta vprašanja. Dejal je nekako takole: »Če nebi na eni in drugi strani stala dva nasprotujoča si politična interesa, bi se že zdavnaj našla ustrežna rešitev, ki bi zadovoljila oba vpletena subjekta.«

Če se postavim v vlogo napovedovalca bodočih dogodkov in razpleta menim, da bo absolutno zmagala pravna država in zakonitost, ki izhaja iz pravice do lastnine. Zaradi tega pa se bo izgubilo veliko na podobi in vlogi, ki jo ima ena izmed teh strank v konfliktu. Naj bo moj apel namenjen nasprotujočim si politika, ki nedvomno botrujejo takemu konfliktu. Na čustvih od otrok in naših pokojnikov si nikar ne spleča pridobivati političnih toč. To je zelo tanek led in materija, ki pušča globoke brazde v dušah ljudi.

Na uredništvo je prispelo anonimno pismo, ki prav tako izraža veliko osebnega nezadovoljstva in besa. (Anonimnih pisem ne objavljamo).

Vsebina pa se tako ali drugače nanaša na Peče in Pečane, volitve in funkcionarje v Pečah. Spoštovane Pečanke in Pečani. Problem pri vas boste morali rešiti predvsem vi sami. Zato imate vse vzrode v svojih rokah. Kolikor poznam razvojne načrte občine, so vam le ti zelo naklonjeni. Vsekakor pa zahtevajo vaše veliko sodelovanje in konstruktivnost. Kdo je za kaj zaslužen, kdo si postavlja spomenike ali pa si jih je postavljaj v preteklosti, najbolje veste vi. Nekoč simpatična samozadostnost Peč je sedaj postala cokla v razvoju kraja, ki je vsaj zame eden najlepših koncev naše doline. Tako obrabljena beseda prvega človeka občine »komunalna infrastruktura«, postaja za vas še kako pomembna. Enostavno rečeno-vodovod, kanalizacija, cesta. Tri zapovedi, ki jih morate uresničiti preden boste razmišljali o drugih. Nekdo od vas v krajevni skupnosti bo moral vzpostaviti pravi odnos do občine kot institucije.

V enem izmed pisem bralcev je omenjena tudi gospa Bernarda Mal, kot bivša urednica.

Tukaj lahko rečem, da sva z Bernardo pred mnogimi leti postavljala ta časopis in zelo korektno sodelovala. S svojim delom danes poskušam ohranjati in nadaljevati delo iz preteklih let. Seveda pa ima vsak svoj stil in svoj način dela.

Zato je toliko bolje, da izkoristimo možnosti in priložnosti, ki nam jih nudi življenje in si napolnimo »notranje« baterije« s pozitivno energijo, radostjo in smehom.

Mogoče je komu to uspelo tudi na dan vseh norcev in norčij, torej PUST, kateremu namenjam tokratno naslovnico.

Matjaž Kočar, urednik

Naslednja številka izide 30. marca 2007. Vaše prispevke pričakujemo do 21. marca 2007.

Novice iz Moravske doline februar 2007, Letnik VIII, Številka 2.

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Sedež in naslov uredništva: Občina Moravče, Trg svobode 4, 1251 Moravče, tel 7231229.

Izdajateljski svet: Martin Rebolj (predsednik), Franc Kmetič, Roman Cerar, Stanislav Ravnikar, Roman Novak, Janez Vidic.

Odgovorni urednik: Matjaž Kočar. E-poštni naslov moravske.novice@moravce.si. Namestnica odgovornega urednika: Vojka Rebolj.

Uredniški odbor: Marko Kladnik, Edo Veselko, Tanja Ravnikar, Maja Hren, Janez Virk, Vojka Rebolj, Nevenka Marolt, Jana Konček Cigula, Nada Mlinarič, Matjaž Kočar. Novice iz Moravske doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374. Priprava za tisk: Andrej Lombar. Tisk: Tiskarna Januš. Naklada 1550 izvodov.

Spoštovane občanke in občani!

Od kar imamo svojo občino, so se razmere bistveno spremenile na bolje, vendar ne toliko, da bi lahko rekli, da smo razvojno zelo uspešni. Izboljšali smo razmere na cestni in komunalni infrastrukturi, dozidali prizidek k osnovni šoli, povečali vrtec in še veliko drugih nujnih zadev. Vse to pa za današnji vsesplošni hiter napredek in razvoj ne zadostuje. Zato je potrebno predvsem ustvariti pogoje za hitrejši in učinkovitejši razvoj z dodatnimi finančnimi sredstvi iz evropskih skladov pa tudi iz javno zasebnega partnerstva. Začetne korake pri zagotovitvi teh pogojev že peljemo s sprejetjem SPRO in PRO in v okviru tega sprejem strategije nadaljnjega razvoja občine. Poleg sprejemanja teh aktov je v izdelavi večje število projektov, kot so: za izgradnjo kanalizacijskega sistema zahodnega dela občine, za širitev čistilne naprave Moravče in za projekt priklopa vseh naselij, ki gravitirajo na to čistilno napravo. V izdelavi je študija celostne ureditve čiščenja odpadnih voda za vse preostala področja občine. Intenzivno se dela na področju vodo oskrbe. V izdelavi je nekaj projektov za obnovo vodovodnega omrežja. Z nekaj vodovodnimi projekti pa smo v postopku pridobivanja gradbenih

dovoljenj. V okviru celostne ureditve vodo oskrbe se planira zagotavljanje novega vodnega vira. Za izvedbo vseh teh načrtov pa je potrebno veliko več finančnih sredstev, kot jih premore občinski proračun. Zato smo se odločili za projektno sodelovanje s skupino občin, nastalih iz nekdanje občine Domžale, imenovano Podjetna regija, v okviru katere bomo poskušali pridobiti evropska sredstva. Z občinami, nastalimi iz nekdanje domžalske občine, imamo še vedno kar nekaj področij, kjer nas družijo skupni interesi. Poleg javnih podjetij in javnih zavodov imamo skupne interese v prometu, turizmu, na porečju Kamniške Bistrice, vodo oskrbi itd. V luči skupnih interesov in nadaljnjega sodelovanja smo se župani petih občin dobili na skupnem sestanku, namenjenem nekaterim aktualnim nalogam, ki jih bo potrebno v prihodnosti izpeljati. Posebej smo se ustavili pri problematiki organiziranega odlaganja komunalnih odpadkov na deponiji Dob. Odslej se bomo v tej sestavi dobivali mesečno, zaradi usklajevanja na projektih evropskih sredstev, reševanja odlaganja komunalnih odpadkov in vseh drugih zadev, kjer imamo skupne interese.

Skratka pred nami je leto planiranih in priprav na velike investicije. Proračun sledi tem opredelitvam, kar pa ne pomeni, da v letošnjem

letu ne bo investicij. Poleg cestne in komunalne infrastrukture so finančna sredstva povečana na vseh področjih, katere je občina zakonsko dolžna financirati.

Poglejmo nekaj indeksov:

- socialno varstvo	299,7
- zdravstveno varstvo.....	111,1
- izobraževanje	142,0
- kultura	111,6
- knjižničarstvo	120,8
- športna društva	106,0
- turizem	109,8
- ohranjanje kultur. dediščine	518.

Zaradi vstopa v Evropsko unijo je v letošnjem letu prišlo do bistvene spremembe v financiranju za področje kmetijstva. Vsa subvencijska sredstva za kmetijstvo so pod finančnim nadzorom Evropske unije. Vse pristojnosti s tega področja so bile že pred leti prenesene na državno raven. Občinam torej država za te namene ne zagotavlja nobenih finančnih sredstev in tako za subvencioniranje iz občinskih sredstev ni zakonske podlage. Za te namene so namenjena državna in EU sredstva.

Končuje se mesec februar, mesec kulture. Začenja pa se mesec, ki ga zaznamujejo ženske. Iskreno čestitam vsem ženskam ob mednarodnem dnevu žensk, 8. marcu ter iskreno čestitam vsem materam ob njihovem prazniku.

Martin Rebolj, župan

POJASNILO

Status gasilcev na društvenih prireditvah

Da bi se izognili nesporazumov o pristojnosti gasilcev v občini Moravče, vsem društvom in drugim organizatorjem prireditev pošiljamo pojasnilo v zvezi z delovanjem gasilcev.

Zakon predpisuje, da organizator prireditve zagotovi požarno stražo. Požarno stražo izvaja lokalna PGD ali druga pooblaščen organizacija. Po opisu in namenu prireditve poveljnik požarne straže določi število gasilcev in čas zagotavljanja požarne straže. Cena požarne straže se obračuna po ceniku GZ Slovenije oziroma po dogovoru z vodjem požarne straže. »Požarno stražo« morate naročiti 14 dni pred prireditvijo. V primeru poznejšega naročila se cena poviša do 50%. Končno ceno določi poveljnik lokalnega društva. Prireditve, ki je v organizaciji občine, spada v redno delovanje GZ Moravče in je brezplačna. Na prireditvah gasilci ne izvajamo drugega varovanja in usmerjanja prometa, saj za to nismo pooblaščen.

Šlibar Herman, poveljnik GZ

Roman Cerar

Podžupan občine Moravče

V mesecu februarju je bila v ospredju obravnava proračuna za leto 2007, ki smo ga skupaj z županom predstavljali po posameznih krajevnih skupnostih v naši občini. Na vseh predstavitvah je bila udeležba krajanov množična, kar kaže na veliko zanimanje občanov o proračunu. Zelo zanimivo je bilo neposredno slišati od vas spoštovane občanke in občani kaj menite o proračunu in kakšne so vaše želje za v bodoče. Ko sem se pozno ponoči vračal domov s predstavitev proračuna, sem bil zadovoljen, saj je bil odziv na sestavo in razporeditev sredstev v proračunu sprejet v veliko večini zelo dobro. Bolj ko je krajevna skupnost oddaljena od centra Moravč, večje je bilo zadovoljstvo s predstavljenim proračunom, ker bodo investicije na višinskih in obrobni delih občine v ceste in vodovode tam največje. Prav tega ste si občani želeli, kar ste z jasnim odobravanjem tudi povedali. Predstavitev v krajevni skupnosti Moravče se je odvijala z malenkostnim nabojem opozicijskih svetnikov in z neumestnimi pripombami zaletavega predstavnika krajevne skupnosti, ki mu matematika in razlaganje proračuna delajo nepremostljive težave. Prepričan sem, da bo kmalu ugotovil, da so ga »mentorji« napačno podučili in zavestno zlorabili. Odziva na njihove zlonamerne provokacije med občani niso imele večjega odmeva in po predstavitvi je bilo njihovo razočaranje več kot očitno. Provokacij naslednje dni na predstavitev v ostalih krajevnih skupnostih ni bilo.

V veliko boljšem vzdušju so potekale debate in razgovori v KS Vrhpolje, KS Velika vas in KS Dešen, kjer so se vsi pogovori vrteli okoli cest, vodovodov, kanalizacije. Predstavitev v KS Peče se zaradi neodločljive obveznosti nisem udeležil.

Občanom smo zagotovili, da bomo vse sile usmerili ravno v izgradnjo infrastrukture, ki dejansko predstavlja največji problem v občini in se ga lotevamo načrtno in postopno glede na finančne zmožnosti proračuna. Samo v komunalno infrastrukturo smo letos namenili skoraj 60 % sredstev občinskega proračuna, kar jasno kaže, da smo se resno lotili problema. Vlaganje teh sredstev v infrastrukturo bo bistveno izboljšalo dostopnost do manjših kmetij in kmetijskih površin in na ta način bo Občina pospeševala razvoj kmetijske dejavnosti, saj za sofinanciranje kmetijstva kot je bilo možno do sedaj, Občina nima več zakonske podlage. Tudi ostalim dejavnostim so se sredstva v skladu z realnimi potrebami povečala. Pripravili pa bomo kar nekaj projektov in se prijavili na državne razpise in razpise za evropska sredstva.

Proračun je pred samim sprejemom in prepričan sem, da ga bomo svetniki tudi potrdili, in da bodo rezultati dela vidni že v nekaj mesecih, v veliko zadovoljstvo nas vseh.

Stane Ravnikar

Podžupan občine Moravče

Za nami je 3. seja občinskega sveta novega sklica. Po dogovorjenem županovem pooblastilu - (ključu o izmeničnem vodenju seje občinskega sveta s strani podžupanov), sem vodil to sejo občinskega sveta. Občinski svet je potrdil in obravnaval 11 točk dnevnega reda. Poleg rednih formalnih točk je bila najpomembnejša točka dnevnega reda obravnava in sprejem osnutka odloka o proračunu občine Moravče.

Sprejeli smo tudi odlok o končnem poimenovanju Gradiškega jezera. Obravnavali smo odloke o komunalni opremljenosti zemljišč za gradnjo v občini Moravče, osnutek odloka o komunalnem prispevku v občini Moravče, obravnava osnutka o opremljanju zemljišč za gradnjo in komunalnem prispevku za naselje Krašče – skrajšani postopek. Obravnavali smo osnutek odloka o odlaganju odpadkov v občini Moravče. Vsi navedeni odloki gredo v 30 dnevno javno obravnavo.

Občinski svet se je seznanil s poročilom organizatorjev volilne kampanje ter podal soglasje k imenovanju direktorju Zdravstvenega doma Domžale.

V nadaljevanju smo razrešili člane v svetu Osnovne šole Moravče in imenovali nove.

V osrednji točki dnevnega reda osnutka odloka o proračunu občine Moravče nas je župan natančno seznanil z pisnim osnutkom. Osnutek je bil z večino glasov sprejet. Osnutek proračuna posebno pozornost namenja našim odročnim krajem. Menimo, da je skrajni čas, da nadoknadimo zamujeno, da našim občankam in občanom z izgradnjo ustrezne infrastrukture končno omogočimo človeka vredno življenje. Hkrati bo to omogočilo razvoj turizma naši dolini. Menimo, da je to tržna niša, ki jo je smiselno izkoristiti.

Župan je v skladu s imenovanjem dveh podžupanov mednju s svojimi pooblastili podelil posamezne naloge. Tako sem zadolžil za področje sociale. V dogovoru bom prevzel tudi druge naloge in zadolžitve. Menim, da je to pomembna in odgovorna naloga. Skrb za socialno šibke ali ogrožene ljudi, ki so brez dela ali pa kljub redni ali občasni zaposlitvi ne morejo v zadostni meri poskrbeti zase in svoje družine, je temeljna dolžnost naše družbe, ki se razglša za uspešno tekmovalno in socialno. Tem ljudem smo dolžni pomagati preko sistema, za katerega morajo zagotoviti sredstva država in občine. Dolžnost svetnikov in občanov pa je, da te ljudi vidimo in po najboljših močeh poskrbimo, da pridejo do pravic, ki jim gredo. Še pomembneje pa je, da bi vsem omogočili, da si z lastnim delom in skrbjo zase in za svojo družino to socialno varnost zagotovijo sami. Zato pozivam vse občanke in občane, ki so sami v stiski ali vidijo druge v stiski, da se v takih trenutkih obrnejo na naš odbor za družino in socialne zadeve ali direktno na me. Vsem obljubljam, da bom v okviru svojih pristojnosti in pooblastil pomagal vsem.

Občinski svet občine Moravče je v januarju sprejel osnutek proračuna občine Moravče za leto 2007 in ga poslal v 30 dnevno javno obravnavo. Proračun občine je osnovni dokument razvoja občine. Za ta razvoj velik del sredstev prispevamo občani občine preko dohodnine katero plačujemo državi. Zato je tudi odgovornost nas občanov, predvsem pa občinske uprave in župana, da se ta sredstva porabljajo tako, da se občina enakomerno razvija na vseh področjih in po vsem teritoriju.

V obrazložitvi glasu proti takemu osnutku proračuna smo člani občinskega sveta iz vrst N.Si, opozorili na neprimernost osnutka proračuna, katerega je pred občinski svet predložil župan. Neprimernost proračuna vidimo na mnogih področjih. Opozorili bi le na nekatera, ki bistveno odstopajo od dosedanjih proračunov.

Na področju kmetijstva so se sredstva zmanjšala za več kot 7 (sedem) krat. To se nam zdi v N.Si povsem nerazumljivo, saj našo občino sestavljajo predvsem kmetijska področja, ki so v veliki meri hribovska. V N.Si smo prepričani, da se vsa sredstva, ki jih vložimo v kmetijsko dejavnost na teh področjih vrnejo preko urejene krajine, preko tega, da ljudje ostajajo na svojih kmetijah in se naše podeželje ne prazni tako, kot je to primer v mnogih občinah.

Proračunu nasprotujemo tudi zaradi tega, ker se z letošnjim proračunom načrtuje velikopotezna

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

razprodaja občinskega premoženja. Vsak dober gospodar skrbi za to, da si nepremično premoženje pridobiva ne pa razprodaja. V občini Moravče pa bomo premoženje prodali tudi zato, da bomo lahko plačali dva podžupana, ki bosta v štirih letih svojega mandata stala davkoplačevalce, vsak preko 33.000 evrov (8 mio SIT) bruto ali kar nekaj metrov asfalta oziroma vodovoda.

Na januarski seji smo svetniki dobili v obravnavo tudi pomembne odloke s področja komunalnih prispevkov v katerih zopet pogrešamo olajšave za tiste, ki so v preteklosti na različne načine (z odstopi zemljišč, delom, denarnimi sredstvi,...) vlagali v občinsko infrastrukturo ter za krajane odročnih vasi, ki pa bodo s temi odloki najbolj prizadeti, saj bodo morali plačevati najvišje prispevke. Kje je tukaj skrb za enakomeren razvoj občine? Upajmo, da bomo z amandmaji po 30 dnevni javni obravnavi lahko to popravili.

Ob tej priliki želimo tudi čestitati naši evro poslanki Ljudmili Novak za priznanje, ki ga ji je podelila Evropska liga Ženeva za najbolj delovno poslanko iz Slovenije.

OO N.Si Moravče

**SOCIALNI
DEMOKRATI**

Občinski odbor SD Moravče si je že pred leti začrtal pot in vizijo po kateri želimo izpeljati čim več razvojnih nalog in občino urediti tako, da bo prijazna za bivanje čim širšemu krogu ljudi. Brez veliko filozofije in prerekanj smo opozarjali na napake, ki so se dogajale v preteklosti in podajali svoje predloge. Trud je bil poplačan, saj je naš svetnik postal župan. Z veliko truda mu je uspelo peljati program, ki ga je zagovarjal takrat v Občinskem svetu ter ob sodelovanju svetnikov stranke SDS in LDS tudi uresničevati zastavljene naloge. Da smo se uresničevanja ciljev in nalog lotili pravilno, je nedvoumno potrjeno. To nam je še dodatna vzpodbuda, da vztrajamo. Prepričani smo, da imamo dovolj moči, volje, znanja in zanesljivih partnerjev. Zavedamo se odgovornosti in tudi težav na tej poti, saj iz dneva v dan postaja vse bolj jasno, da je določenim skupinam malo mar celostni razvoj in

napredek, temveč se borijo za oblast, zaradi uresničevanja ozko parcialnih interesov, kar so že dokazali v preteklih letih.

Javna predstavitev proračuna je opravljena na zborih občanov, kar kaže na interes župana, da tako pomemben dokument, kot je osnutek proračuna Občine Moravče, predstavi čim večjemu številu občanov. Zavedamo se, da se bo marsikdo vprašal, zakaj pa jaz nisem dobil to ali ono, čeprav čakam vrsto let. Verjamemo, da bo skupina, ki sedaj vodi občino prisluhnila predvsem vam občanom in vložila vse napore, da bo vaših težav vsako leto manj.

Iskreno čestitamo ženskam ob njihovem mednarodnem prazniku, 8. marcu in vsem materam ob njihovem materinskem prazniku.

Odbor SD Moravče

V OO SDS Moravče smo zelo zadovoljni, da je v obravnavi osnutek predloga proračuna za leto 2007, v katerem je večina sredstev namenjenih neposredno za izgradnjo cest, vodovodov in ostale komunalne infrastrukture. Upamo, da bo proračun v taki obliki sprejet v kratkem tako, da se bodo obljube, ki smo jih dali svojim volivcem pred volitvami, začele izpolnjevati že v naslednjih mesecih. Naš cilj je v najkrajšem času zagotoviti kvalitetno pitno vodo vsem prebivalcem občine Moravče in izboljšati cestne povezave vseh hribovskih zaselkov in s tem zmanjšati razlike v razvoju med posameznimi vasmi in zaselki v občini.

16.02.2007 smo imeli v OO SDS Moravče redno letno konferenco, katere se je udeležil poslanec SDS v Državnem zboru gospod Robert Hrovat, ki nam je čestital za odličen volilni rezultat, ki ni ostal neopažen in nam zaželel veliko uspeha pri delu. Med drugim nas je obvestil, da namerava odpreti v Moravčah svojo poslansko pisarno, saj je sedaj edini poslanec v Državnem zboru v naši volilni enoti.

SDS

16.02.1989 je bila ustanovljena Slovenska demokratska stranka in tako smo praznovali 18. obletnico ustanovitve Slovenske demokratske stranke.

Slovenski demokrati postavljamo v središče naslednje vrednote: **svobodo, človekovo dostojanstvo, pravičnost, solidarnost in domoljubnost.**

Vse najboljše SDS!

OO SDS Moravče

ČAS POMEMBNIH ODLOČITEV

V občini Moravče, je v tem času v javni obravnavi kar nekaj pomembnih odločitev, kateri bodo z sprejetjem na občinskem svetu pomembno vplivali na vsakega občana posebej, kakor tudi občino kot lokalno skupnost. Pred svetniki OS so dokaj zahtevne preizkušnje. Prepričan sem, da jih bodo uspešno razrešili predvsem na način, ki je lasten vsakemu, ki spoštuje drugega, čeprav ima drugačna mnenja in poglede, in mu pomeni razvoj občine več kot politična pripadnost stranki.

OO LDS Moravče bo na osnovi svojega programa, katerega je predstavil tudi volivcem, podprl vse tiste predloge in pobude, s katerimi se identificiramo ne glede na to, od kje prihajajo. Ni pomembno, ali jih predlaga koalicija ali opozicija, društva ali posamezniki. Gre preprosto za to, da so predlogi za dobrobit zadovoljnih občanov in občine kot celote.

Prepričani smo, da bodo podobno ravnale vse politične stranke, katere imajo svoje predstavnike v OS. Upamo, da je čas razkazovanja politične moči minil in da

je nastopil čas argumentov, medsebojnega spoštovanja in zaupanja. Konec koncev, bodo volivci kaj hitro spoznali, kdo je držal figo v žepu, ko jih je nagovarjal, da mu dajo svoj glas.

V tem času so po KS potekale javne obravnave, predvsem osnutka predloga proračuna občine Moravče za leto 2007, kot tudi ostalih odločitev. Škoda, ker se občinska uprava in župan niso toliko potrudili, da bi jih preko priloge občinskega časopisa predstavili čim večjemu številu občanov.

Miran Cerar, OO LDS Moravče

V 30-dnevni obravnavi je osnutek letošnjega proračuna Občine Moravče. Osnutek bo predstavljen po krajevnih skupnostih. Tako bomo imeli občani možnost pripomb in izraziti svoje mnenje na predloženi osnutek proračuna. OO SLS Moravče ni zadovoljna, kako malo denarja je namenjenega za kmetijski del. Vemo sicer, da je to v veliki meri posledica novih zakonov, ki na državni ravni predvidevajo, da bodo vsi transferji, ki so se sedaj vršili preko občinskega proračuna, potekali iz državnega proračuna. Predlagamo pa, da bi bilo potrebno najti kakšno drugo možnost in bi kljub vsemu v proračunu namenili več denarja kmetijstvu. Ne smemo pozabiti, da je naša občina pretežno hribovita. Kmetijstvo je garancija za obstoj in ohranitev kulturne in naravne dediščine. Da bomo tako krajino lahko ohranili, je potrebno že sedaj in tudi dolgoročno pomagati našim občanom, da bodo pripravljene to zemljo še naprej obdelovati. Le taka krajina je lahko sedaj nam v ponos, bodočim rodovom pa dobra zapuščina. Seveda je več kot nujno, da vsi občani dobijo zdravo pitno vodo in vso infrastrukturo, vendar nam še tako dobra cesta ne bo pomagala pri ohranjanju in obdelovanju zemlje. To pa lahko storijo le ljudje z vsakodnevnim delom na zemlji. Zato v stranki menimo, da bi bilo tudi kmetijstvu v naši občini mogoče skozi druge transferje nameniti več denarja. OO SLS Moravče se bo še naprej odločno borila za obstoj in razvoj kmetijstva in podeželja. Dobro bi

Slovenska ljudska stranka

bilo razmišljanje v smeri, da bi bila za naše kmetijstvo tržna niša v pridelovanju bio prehrane in vzpodbuda za dopolnilno dejavnost na kmetijah, za kar je možno pridobivati sredstva tudi iz evropskih skladov. Prav za take projekte evropska skupnost namenja vedno več denarja. Pri takih projektih pa lahko kandidira le občina, mogoče s povezovanjem z drugimi sosednjimi občinami s skupnimi projekti. V tem osnutku proračunu pogrešamo postavko - priprava projektov za pridobitev finančnih virov iz drugih skladov.

Minister za okolje in prostor ter minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo sta obiskala Univerzo v Novi Gorici, kjer se ustanavlja Raziskovalni center za obnovljive vire energije in varovanje okolja. Nova generacija SLS je na kongresu ponovno izvolila za svojega predsednika Roka Ravnikarja. Na kongresu je sprejela resolucije, in sicer o nujnosti ohranitve demokratičnih vrednot, enakih možnosti razvoja za vse slovenske regije in dencentralizacije Slovenije in o rešitvi odprtih vprašanj med Slovenijo in Hrvaško.

OO SLS Moravče

Poročilo s 3. redne seje občinskega sveta

Seja, ki je potekala 31. januarja, se je kljub obsežnemu dnevnemu redu odvijala gladko in relativno tekoče. Poglejmo si nekaj najbolj zanimivih točk, ki se neposredno dotikajo tudi občanov.

Novo jezero, ki predstavlja mokri zadrževalnik med naselji Gradišče, Preserje in Prikrnica je dobilo ime. Po uskladitvi obeh občin, v katerih se nahaja, se imenuje Gradiško jezero.

Naslednji dve točki bosta še posebej zanimali lastnike zazidljivih zemljišč in možne graditelje. Gre za osnutek odloka o programu opremljanja zemljišč za gradnjo in osnutek odloka o komunalnem prispevku v občini Moravče. Za oba akta so bile pripravljene strokovne podlage. Tako je bila celotna občina razdeljena na sedem obračunskih območij po kriteriju obstoječe in predvidene komunalne infrastrukture. Višina prispevka bo odvisna od komunalne opremljenosti zemljišč. V gradivu so bili opravljeni tudi izračuni vrednosti komunalnih prispevkov, ki so seveda različni glede na lokacijo in že omenjeno opremljenost. Poleg tega bo lahko višina prispevka različna tudi glede dejavnosti, ki se bo odvijala v novih objektih (stanovanjske stavbe, turistične kmetije, industrijske stavbe, kulturni spomeniki, stavbe za opravljanje verskih obredov, itd). Ker gre sta oba odloka v 30-dnevno javno obravnavo,

imamo možnost pripomb in predlogov za njuno izboljšanje. Zavedati pa se je treba, da nižji prispevki pomenijo pritisk na občinski proračun. Opravljeni izračuni so napravljene korektno, odločitev glede konkretnih višin prispevkov pa bo, kot je poudaril poročevalec Robert Špendl, predvsem politična.

S podobno tematiko se ukvarja sprejeti predlog odloka o opremljanju zemljišč in komunalnem prispevku za kanalizacijo in čistilno napravo za območje Krašč.

Nato so občinski svetniki soglasno sprejeli osnutek odloka o odlaganju odpadkov v občini ter ga dali v 30 dnevno javno obravnavo in se seznanili s poročili organizatorjev volilnih kampanj za lokalne volitve 2006.

V nadaljevanju je občinski svet dal soglasje k imenovanju Janeza Svovjška za direktorja Zdravstvenega doma Domžale. Po daljši razpravi so svetniki z osmimi glasovi za in štirimi proti razrešili stare in imenovali nove predstavnike lokalne skupnosti v Svet osnovne šole v Moravčah.

Pod 10. tč. je župan podal osnovne podatke iz proračuna občine za leto 2007,

iz katerega je razvidno, da je naravnan razvojno, saj gre 59% proračuna v investicije. Opozicijski svetniki so pojasnili, zakaj predlaganega proračuna ne podpirajo. Pripombe so se nanašale predvsem na povišanja stroškov sejnin in stroškov dejavnosti podžupanov. Izražen je bil tudi dvom, ali bo zaradi logističnih problemov, možno izpeljati načrtovano odprodajo nepotrebne premoženja. Župan je zagotovil, da se intenzivno dela na teh nalogah, glede stroškov pa poudaril, da je le-te predpisala država. Malo nenavadno je, da nekateri, ki so bili do pred kratkim še člani zakonodajne oblasti, kritizirajo zadeve, ki niso v pristojnosti lokalnih oblasti. Z osmimi glasovi za in tremi proti je bil sprejet sklep, da je predlog Odloka o proračunu občine Moravče za 2007 primerna osnova za nadaljnjo obravnavo. Župan pa se je obvezal, da bo proračun sam pojasnil po krajevnih skupnostih.

Svetniki bodo dobili odgovore na svoja vprašanja v pisni obliki na naslednji seji občinskega sveta.

S seje poročal E. Veselko

Kultura – pri nas doma

Za nami je letošnji Kulturni dan, 8. februar, dan smrti pesnika Franceta Prešerna, preroka slovenske države. Dokler nismo dobili svoje države, nas to ni motilo, da le v tem primeru praznujemo dan smrti, pri vseh drugih velmožeh, ki smo se jih spominjali in se jih spominjamo, pa smo praznovali dan rojstva. Morda je bilo to simbolično kajti slovenstvo, slovenska beseda, slovenski narod – vse to je v Jugoslaviji umiralo, izginjalo. Pa naj si je šlo za prvo Jugoslavijo – verjetno se redko kdo spomni, da v »stari« Jugoslaviji ni bilo več Slovenije, ampak Dravska banovina. Da sta bila na železniških postajah dva napisa o kraju, v slovenščini (latinici) in v cirilici. Da je bilo tako še tja v šestdeseta leta, nakar je cirilica (začasno ?) izginila, toda hoteli so ukiniti slovenski jezik – s tako imenovanimi »skupnimi jedri« za šolski sistem. Zato smo praznovali dan smrti svojega največjega pesnika. Pravzaprav smo svoje slovenstvo rešili skoraj v zadnjem hipu. To smo naredili z novo prvič v svoji zgodovini samostojno državo. Naša samozavest se prebuja počasi, a zanesljivo. In že vrsto let se pojavljajo pobude, da bi bil osrednji kulturni praznik - dan Prešernovega rojstva, to je 5. decembra in ne dan smrti, 8. februarja. Toda to stanje ima tudi koristno plat. Z

Zadnja leta je spominjanju na Prešerna namenjen že ves ta čas med obema datumoma. V tem času se še poudarjeno vrstijo slovenski kulturi posvečene prireditve. Prešeren postaja vzrok za praznovanje, za prireditve, postaja simbol za kulturno delovanje – navzven.

Pravzaprav kultura ne more biti in ni omejena le na ta dva meseca le na ta čas: Kultura mora biti in je sestavni del, morda najbistvenjši sestavni del vsakdana Slovencev. Torej je v nas vsak dan, skozi vse leto. In to je bistvo kulture.

Letošnje praznovanje Kulturnega praznika se mi je zdelo še bolj pomembno, kot prejšnja leta. Občutek imam, da Slovenci počasi dobivamo narodno samozavest, da se vse bolj zavedamo, da je kultura naša glavna opora. Morda k temu prispeva tudi vstop v Evropsko unijo, sprejem evra, ob čemer se podzavestno zavedamo, da se v tej Evropi lahko tudi izgubimo. Danes smo prevzeli enoten denar (in dobro je tako), zato da lažje kupujemo in prodajamo in potujemo, toda jutri lahko zgubimo še svoj jezik, da se bomo lažje razumeli s sosedi ? Upamo, da se slednje ne bo zgodilo. Priznati je treba, da je z vstopom v Evropo, slovenščina prvič postala širše priznan jezik, saj večina Evropejcev za Slovenijo dotlej sploh ni vedela. Danes pa je to eden evropskih jezikov, v katerem se uradno govori tudi v evropskem parlamentu. A obdržali ga bomo le, če bomo imeli svojo močno, neomajno kulturo. Ne »evropsko« ali »svetovno«, ne, ampak svojo slovensko in svojo v moravški dolini.

Slovenci smo prav radi povzemali (nekritično) vse, kar je tuje. Še predvsem mladi, ki jim je domače dvorišče preozko. Poslušali bi le tujo glasbo, domača glasba je »goveja muzika« in domača pesem je staromodna. V slikarstvu je zaostal tisti, ki riše živali na jasi, hribe v jutranji zarji ali otroke pri igri. Moderna je slika, na kateri ni nič, ali ni mogoče ničesar razumeti. In potem je potrebno sliko razlagati, pa tudi tistega se ne sme razumeti, drugače »slika« ni »in«! Enako je z glasbo in poezijo.

In potrebno se je vprašati kaj je narobe z menoj, da tega ne

razumem, da mi nič ne pomeni, da se me ne dotakne. Sem zaostal, neizobražen, nekulturen ?

Zato sem vesel letošnjih Prešernovih proslav, še posebej proslave v Moravčah.

Bila je čudovita, ker je bila naša. To je naša kultura, iz te doline.

Začeli so jo kleni možje, z doma narejenimi glasbili-ROGI-STI. Najprej so zaigrali Zdravljico. Potem pa... dvorana je skoraj onemela. Ali je to res mogoče spraviti iz teh okornih glasbil. Visoki kulturnik bi rekel: saj to je »turbo folk«. Vzvišeni kulturnik temu lahko rečeš kar hočeš, vendar to je glasba iz naše doline. Tako kot Miheliči in naša pihalna godba, da ljudske pesmi ne omenjam.

Ker sem šele nekaj let doma v Moravčah, ne poznam vseh ljudi. Tako tudi nisem poznal soseda, ki je sedel ob meni. A ko so rogisti zaigrali svojo poskočno, me je dregnil v ramo, da sem pristavil uho in mi je ponosno pokazal ter dejal: »Veste, to so vsi iz naše doline«. Ta dva pogledite sta brata. Oni je naredil vsa glasbila... Vesel je bil in ponosen nanje – in to navdušenje je prenesel tudi name.

Ko je prišel na oder Grajski oktet, sami mladi fantje, sem ga dregnil jaz: »Od kod so pa tile.« Tudi iz naše doline, z Vrhpolja, vsi. In tako sem zvedel vse o vseh, ki so nastopali. O deklamatorjih, pianistih in še novem presenečenju tamburaškem orkestru iz Vrhpolja. Na oder se je prišla predstaviti tudi 17 letna Tatjana Ustar ? Zakaj? Ker v prostem času rada slika. Narisala je Prešerna, pa kompozicijo plesalk, pa domačo hišo, pa prizore iz narave in iz domišljije – in to predstavila v preddverju dvorane. Drugi so zapeli in zaigrali, ona pa je naslikala tisto, kar se njej zdi pomembno. Sedaj pri sedemnajstih letih.

Vsi to pot nastopajoči niso nastopili na Novoletnem koncertu, a tudi njihova »zasedba« je bila čudovita. Bila je veliko mladih, katerim sicer dnevno časopisje pripisuje le droge in žuranje.

Žuranje ?

Nihče ne more nastopiti, če prej ne vadi, po možnosti veliko. Zakaj vadi? Ker to čuti v sebi, ker ga veseli. Ker rad poje, rad igra na instrument, rad igra igre, rad slika, v svoje zadovoljstvo. In potem se jih zbere več in tvorijo zbor, igralsko skupino, orkester. Poslušajo drug drugega, se usklajujejo, se spoznavajo, se upoštevajo. In potem želijo predstaviti to, kar so ustvarili, tudi znancem, vaščanom, drugim.

Vsak od nas ima kak talent, sposobnost. Če ga zadržuje le sam zase, je lahko osamljen. Če ga predstavi drugim, lahko računa, da se mu bodo predstavili tudi drugi. Mu pričarali svoj pogled na svet.

Je to kultura?

Župan Martin Rebolj je imel prav kratek nagovor, a pomenljiv: »Vsak od nas ima možnost vplivati na slovensko kulturo in, če obrnem to na naš domači kraj, prav vsi soustvarjamo našo moravško kulturo.« Kajti to pa je rekel prihodnji dan v TV dnevniku »nacionalke« lanski Prešernov nagrajenec pesnik Milan Dekleva. »Kultura nas povezuje, kultura je naš medsebojni odnos.«

To si velja zapomniti in več uporabljati v vsakdanjem življenju, v odnosu do bližnjega, soseda, člana nasprotne politične stranke, voznika v drugem avtomobilu, mimoidočega.

Kultura.

Prof. Janez Virk

PLURALIZEM POGLEDOV

Decembra 2006 sta župan Martin Rebolj in direktor Cometta, Domovi d.o.o. Franjo Kolenc podpisala pismo o nameri za sodelovanje in povezovanje pri izgradnji doma za starejše v Moravčah. Gre za zagotovitev institucionalnega varstva starejših občanov v domačem kraju.

Namenili smo se osvetliti namero iz več zornih kotov in pri tem naleteli na idejo župnika Moravč g. Viktorja Primožiča o izgradnji socialnega centra. Prosili smo ga za pogovor, na kar se je prijazno odzval.

Gospod župnik od kod ideja za izgradnjo doma za starejše oziroma socialnega centra?

Ideja se je rodila, ko so se začeli postopki za denacionalizacijo. Menil sem, da bi bilo primerno sredstva, ki bi jih z njo pridobili, vložiti nazaj v domače območje. Imamo tudi dovoljenje škofije, da vrnjeno premoženje v naravi prodamo in denar vložimo v ta projekt.

Za kakšen denar gre in ali bi zadostoval za zamišljen objekt?

Sredstev iz denacionalizacije zagotovo ne bo dovolj. Res pa je, da finančne konstrukcije še nismo v celoti zaprli in vseh virov še nimamo zagotovljenih.

Na kakšne odzive ste naleteli v okolju?

Pravzaprav dobre. Idejo je podprl občinski svet, gospodarska komisija župnije in pastoralni svet. Zadevo smo preverili na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve pri državnem sekretarju Davorju Dominšku, ki nam je dal vrsto napotil.

Kje pa naj bi gradili?

Prvotno smo načrtovali gradnjo na območju stare Rašice. Ker pa denacionalizacija ni napredovala tako hitro, kot bi si želeli, smo si rekli, zakaj pa ne bi izkoristili našega zemljišča, ki leži za župniščem in meri približno štiri tisoč kvadratnih metrov?

Naredili smo zazidalni preizkus in idejo predstavili Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju. Imeli so kar precej pripomb. Naklonjeni niso bili denimo, združevanju vrtca in doma za starejše v istem objektu itd..

Kaj bi pravzaprav sestavljalo socialni

center?

Zamisel je temeljila predvsem na zblizanju in sodelovanju različnih generacij in socialnih skupin. Sam vsako leto obiščem 70 starejših ljudi in vem, kakšne so njihove želje in potrebe. Torej, poleg doma za starejše in vrtca, smo načrtovali še delavnico za invalide, dnevno varstvo starejših, nego in oskrbo na domu in celo prostor za zbiranje mladih.

Kakšne naj bi bile zmogljivosti centra, ki bi se imenoval Baragov dom?

Predvideli smo 60 enopostelnih sob s sanitarijami in dva oddelka vrtca. Šlo je pač za idejo, zato se zadeve še spreminjajo.

Nekateri pravijo, da domovi, ki nimajo vsaj 120 postelj, težko preživijo. Ali računate na koncesijo države?

Mi izhajamo iz Karitasovih načel in tako imenovanih družinskih domov. Mislim na vzdušje v domovih in počutje oskrbovancev. Ideja je bila, da bi se povezali v nekakšno verigo manjših domov. Kako bi bilo s pridobitvijo koncesije, pa ne vem.

V kakšni fazi je center sedaj?

Zadeva trenutno miruje. Dejstvo je, da je naša razpoložljiva parcela brez dopusta. To predstavlja za zdaj zelo težko rešljiv logistični problem, ki ga poskušamo reševati na različne načine.

Ta center nas sedaj pravzaprav ne muči in se nam zadeva ne zdi tako nujna.

Kako pa gledate na namero občine, da zgradi Dom za starejše občane?

Podpis pisma o nameri podpiram in menim, da je v prihodnosti prostor za dva domova.

Gospod župnik, te dni precej burijo duhove vaše zahteve, ki zadevajo nogometno igrišče.

Okoli tega je res veliko prahu. Menim, da celo laži in podtikanj. Dejstvo je, da smo v postopku denacionalizacije dobili zemljišče velikosti 6.796 kvadratnih metrov, ki ga uporablja NK Termit Moravče.

Ali menite, da tak klub, kjer vsi, razen mogoče trenerjev, ki dobivajo simbolično kompenzacijo, delajo prostovoljno, zmore 3.398 evrov mesečne najemnine?

Veste, to ni moj problem. V prvi vrsti je to problem kluba in nato še verjetno

občine. Naj si pridobijo bogate sponzorje. Živimo v demokratični državi, kjer je lastnina zaščiten. Imamo vso pravico, da za svojo lastnino dobimo ustrezno kompenzacijo. Poleg tega so na občini, ko se je igrišče gradilo, natančno vedeli, da je zemljišče v postopku denacionalizacije. Mi nismo dali, razen za prestavitev kabla, nika kršnega dovoljenja. Tri leta po denacionalizaciji še kar igrajo in v tem času niso pokazali nobene želje po rešitvi problema.

Ali vas ne skrbi, kaj bo z otroki, ki bodo izgubili igrišče? Se ne bojite, da bodo prepuščeni ulici?

Mi nogometa ne želimo in ne moremo sponzorirati. Tudi nam nihče ne prispeva za kurjavo, da so otroci pri vrtcu na tplem.

Problem bo zagotovo treba rešiti.

Kakšen je vaš predlog?

Se strinjam, da se je treba pogovoriti. Mi smo predlagali več rešitev: najemnino, zamenjavo zemljišča ali kombinacijo obojega. Nadškofijski ordinariat želi, da se zadeva čimprej reši. Za konec tedna je sklican sestanek pri županu. Sam sicer ne vidim razloga za ta sestanek, saj imamo razmerje s klubom in ne občino. Z županom bi se moral pogovoriti gospod Janežič, ki je predsednik kluba, jaz pa potem z njim.

Gospod župnik, podobna težava se odpira tudi v zvezi s pokopališčem.

Kakšne so vaše zahteve v tem primeru?

V postopku denacionalizacije je bilo župniji prisojeno staro pokopališče. Stvar moramo po nasvetu nadškofije spet rešiti z najemnino. Naš predlog je tretjina najemnine za grobove, ki jo pobere občina. To po naših izračunih zanaša 3.100 evrov letno. Mislim, da je dogovor v interesu občine. Gre pa v pravni državi za to, da se ve, kaj je naše in kaj vaše. Če je kaj vaše, imate to pravico izkoriščati.

Imam pa občutek, da na občini ne vedo, koliko grobov imajo, kakšni stroški se nanašajo na staro pokopališče in koliko jih stvar pravzaprav stane.

Tudi mi imamo nekaj župnijskih grobov, za katere pa nikoli nismo plačevali najemnine. Niti vem ne, zakaj ne!

Gospod župnik, močno upam, da vam bo uspelo odprta vprašanja rešiti v zadovoljstvo vseh župljanov in občanov.

Pogovor zapisal Edo Veselko

Odgovor prof. Janezu Virku na članek **Rad imam Moravče v** januarški številki Novic iz Moravške doline

Gospodu prof. Janezu Virku se je v januarški številki Novic iz Moravške doline (NMD) zapisalo, da sem razlikovanje med "našimi" in "vašimi" v Moravče prinesel kot poslanec v DZ. Gospod Virk, verjetno ste moj sestavek v novemberški številki NMD precej površno prebrali, sicer bi lahko ocenili, da sem bil kot poslanec DZ "žrtev" razlikovanja med "našimi" in "vašimi". Sam ločevanje med "našimi" in "vašimi" odločno obsojam in tako je bilo tudi zapisano v mojem sestavku. Za lažje razumevanje ponovno podajam del mojega takratnega članka.

»Žal pa mi bo v spominu ostal tudi dogodek na Vrhpolju, ko so mi nekatere članice Rdečega križa iz Vrhpolja dobesedno pred nosom zaprla vrata in mi onemogočila srečanje z ostarelimi krajanji te KS, pa čeprav sem bil na to srečanje povabljen s strani nekaterih ostarelih iz te KS.

Takšno dejanje razumem lahko samo kot **onemogočanje dela poslancu** Državnega zbora RS, ki je obenem še član odbora v Državnem zboru RS za delo s starejšimi. Razlog zaprtja vrat pred nosom pa je bil, da še nimam 65 let in da nihče od županskih kandidatov in ne župan občine Moravče ni bil povabljen na to prireditve. Kot pa sem

kasneje izvedel, je nekaj minut za mojim odhodom na isto prireditve prišel župan Martin Rebolj, ki je bil seveda sprejet in je lahko prisostvoval prireditvi v organizaciji RK Vrhpolje. Kot zanimivost pa naj povem, da si je teden pred tem dogodkom, župan Martin Rebolj sam vzel besedo na podobni prireditvi za starostnike, katero je organizirala župnijska Karitas iz Moravč v KD Moravče. Takšno razdvajanje med **naše in vaše** ne more koristiti nikomur v naši občini, očitno pa je, da do njega prihaja in da je ta pojav vse močnejši. **Komu to koristi?** Upam, da **zmaga ne bo šele začetek** podobnih pogromov, s kakršnimi smo bili soočeni leta 1945.«

Gospod Virk. Nasprotno pa ves Vaš celotni članek spremlja želja, da bi se občani občine Moravče pričeli deliti na »vaše« in »naše«. Gospod Virk, ne vsiljujte nam tega. Vsaj nekateri smo že od rojstva občani naše občine in se v njej prijetno počutimo in z velikim veseljem sprejemamo tiste, ki v naše kraje ne prinašajo zdrah. V Moravčah je naš Dom in tu smo doma!

Franc Capuder

Odvoz smeti bo nekajkrat dražji

Ministrstvo za okolje in prostor je zadnje dni januarja, kot je poudaril domžalski župan Toni Dragar, "končno in s precejšnjo zamudo," Javnemu komunalnemu podjetju Prodnik vendarle izdalo okoljevarstveno soglasje za širitev odlagališča Dob, saj odlagališče, ki je namenjeno petim občinam bivše skupne domžalske občine, tudi moravški, že od leta 2004 izpolnjuje vse zahtevane pogoje. Vendar na Agenciji RS za okolje, je pojasnil Dragar, žal hkrati niso izdali tudi dovoljenja za nadaljnje obratovanje, saj bo konec tega leta odlagališče polno in mu bo poteklo tudi uporabno dovoljenje.

Zavrnitev so utemeljili z obrazložitvijo, da po operativnem programu vlade skladno z regijskim konceptom po zapolnitvi dobskega odlagališča ne predvideva gradnje nove infrastrukture na tem področju. To pa zato, ker naj bi po novem regijska odlagališča urejali le za območja z več kot 55 tisoč občani.

Župan Martin Rebolj nenavadno potezo, ki marsikomu diši tudi po nagajanju vplivnih posameznikov, ki živijo v bližini zdaj že urejene deponije (pred ureditvijo jih je več dobivalo individualne rente), komentira z besedami, "da je izdajatelj okoljevarstvenega soglasja in zavrnitve dovoljenja za obratovanje, pripeljal žejnega do vode, mu opisal nje lepote in dobrote, potem pa mu vode ne dovoli piti. Podobnega mnenja so bili na skupnem protestnem sestanku v Domžalah tudi župan Trzina, Lukovice in Mengša, saj se bodo konec leta vsi znašli v isti zadregi- kam s smetmi.

Po vsej verjetnosti jih bo treba odvažati v Celje, morda je v igri tudi še Logatec, vsekakor pa bodo položnice za smeti z novim letom štiri do petkrat višje, saj dobska deponija naslednje leto še ne bo pripravljena na širitev, tudi če bi si vlada premislila in bi že jutri začeli z nadaljevalnimi deli. Kot kaže pa si tudi

vlada ne bo premislila, so na skupnem sestanku ugotavljali župani, saj je precej očitno, da je število potrebnih občanov za deponijo prikrojila po domžalskih merah in zahtevo ustavila pri številki, ko Domžalam zmanjka le 1500 duš. Za nameček jim jih toliko verjetno sploh ne manjka, saj jih na območju petih nekdanjih domžalskih občin živi tudi nekaj, ki še niso uradno prijavljeni, veliko pa se jih bo priselilo še to leto.

Kljub črnogledim napovedim o nekajkratnem povišanju položnic, je županom štirih občin vlil nekaj upanja le župan iz občine Mengeš Franc Jerič, ki je predstavil projekt sosednje občine Komenda, ki si želi, tudi s pomočjo evropskega denarja, v Suhadolski jami urediti sodoben center mehansko-biološke obdelave odpadkov (MBO). Če jim bo uspelo, center naslednje leto seveda še ne bo zgrajen, se vsaj odpira še ena dodatna možnost tudi za moravško občino. To pa ne pomeni, da so se v Domžalah ali Moravčah že odrekli načrtom za širitev dobske deponije. Nasprotno, vsi župani petih bivših domžalskih občin razmišljajo celo o tožbi državnih organov, ki zavirajo širitev deponije, saj so vanjo že vložili zelo velika sredstva. Imajo pa tudi že denar za odkup zemljišč. Zna pa se, kot je povedal Dragar, ob nadaljnjem zavlačevanju zaplesti tudi z odkupom zemljišč, saj je večinski lastnik že zelo v letih, bodoči dediči pa raztreseni po svetu.

Moravški župan izpostavlja še, da je ravnanje države povsem nerazumno tudi zato, ker se smeti v skoraj vseh okoljih predvsem branijo. V Domžalah pa jim, kljub pripravljenosti, volji in možnostim ne pustijo poskrbeti za lasne smeti, ki jih po novi zakonodaji pravzaprav nimajo kam odpeljati. Prevoz v Celje ni najbolj sprejemljiva rešitev ne zaradi dolgih prevozov in dodatnega onesnaževanja okolja ne zaradi cene, ki bo udarila po žepu tudi občane Moravč.

E. V.

POLICIJA SVETUJE

V tej rubriki bomo obravnavali najnujnejše ukrepe in aktivnosti, ki so nujno potrebne pri zagotavljanju lastne varnosti in osnovni element samozaščitnega ravnanja slehernega državljana.

Rubriko ureja
Marko Kladnik

VARNO ROKOVANJE Z BANČNIMI KARTICAMI

V porastu so kriminalna dejanja - vlomov v osebna vozila pri katerih storilec iz denarnice izvrši samo tatvino denarja, bančne kartice in listek na katerem je napisana PIN koda oz. številka za dvigovanje na bančnih avtomatih.

Policisti naprošajo lastnike bančnih kartic, da listke z PIN številkami oz. kodami ne shranjujejo v denarnicah oziroma, da si to številko zapomnijo ali PIN kodo puščajo doma na varnem mestu.

VAROVANJE VIKENDOV IN OSTALIH OBJEKTOV

Žal se tudi na območju občin Lukovica in Moravče zgodi kakšen vlom v vikend, predvsem zaradi same narave objekta, kateri je poseljen zgolj ob vikendih oz. koncu tedna. Res je, da v vikendih ponavadi ne shranjujemo vrednejših predmetov, vendar pa je ob tem vikend tudi prostor, kjer ponavadi shranimo drugo dragocenost, ki morda nima večje materialne vrednosti - na primer spominek na preteklost ali darilo najdražjih. Zato je pomembno, da ustrezno zavarujemo tudi tovrstne objekte. Morda namestimo kakšno rešetko na dostopnejših in bolj skritih oknih ali vratih ali pa namestimo alarmno napravo, ki nas bo s pomočjo moderne tehnologije, preko mobilnega telefona obvestila o morebitnem vdoru. Ravno hiter prihod policistov na kraj tovrstnega dejanja je ključnega pomena pri nadaljnji preiskavi in prijemu storilca. Še posebej pa so nujni dobri midsosedski odnosi, torej dober sosed, ki bo ob prihodu v svoj vikend malce »prekontroliral« še vašega in vas, če bo opazil kaj sumljivega, tudi obvestil.

VOZILO VAM LAHKO UKRADEJO ŽE V PETIH MINUTAH !

Tatvine avtomobilov, vlomi vanje in odvzemi so pogosta kazniva dejanja. V Sloveniji letno izgine preko 1.300 vozil. (V letu 2000 - 1.151 vozil, od tega polovica v Ljubljani). Le četrtno ukradenih vozil uspe policiji izslediti. Večina avtomobilov je v Sloveniji ukradenih med 23.uro zvečer in 5.uro zjutraj. Precej ukradenih vozil tatovi takoj »spravijo« čez mejo v tujino ali pa jih nekaj časa skrivajo v kakšni garaži ter jih, ko najdejo kupca, odpeljejo iz države. So tudi primeri, ko ukradena vozila razstavijo in jih po delih prodajo doma.

Za tatove so najbolj zanimivi Volkswagni, Audiji in Renaulti, bistveno pa ne zaostajajo tudi Mercedesi, BMW-ji, Opli in druge znamke.

Avtomobil je možno nasilno dokaj enostavno odpreti in to brez večjega napora in vidnih poškodb. Policijska statistika ugotavlja, da redko izginejo vozila, v katerih so vgrajene dodatne alarmne naprave.

Svetujemo vam:

- vgravirajte identifikacijsko številko na vse steklene površine v vozilu. Tatovi ne marajo označenih vozil;
- kontaktni ključ vzemite iz ključavnice tudi, če je avtomobil v vaši garaži;
- dobra zaščita za draga kolesa so matice (vijaki, ki se zaklepajo);
- pokrov na rezervoarju za gorivo dodatno zavarujte in zaklenite. Če opazite, da je namerno poškodovan, ga takoj zamenjajte in obvestite policijo;
- razmislite o nakupu dodatne naprave za zaklepanje ali blokado menjalnika, volana in nožne zavore;
- elektronska blokada vžiga motorja je vedno dobrodošla. Priporočljivo je, da v svoje vozilo vgradite alarmno napravo proti tatvini in vlomu, ki jo ob zapuščanju vozila vključite;
- popolnega varovanja ni, zato vam svetujemo, da pomislite na kasko zavarovanje vašega vozila in možnost satelitskega nadzora (sledenja) vozil (VIASAT)

Ne smemo zanemariti geografske lege občin Moravče in Lukovica, skozi kateri potekajo glavne cestne povezave, kar je še dodatno povezano s tem, da se tatovi in drugi kriminalci radi poslužujejo drugih, malce manj obljudenih cest in vaških poti, pri čemer je lahko izrednega pomena ravno vaša informacija. Če boste na primer na določeni cesti ali kraju videli več vozil višjega cenovnega razreda ob t.i. sumljivih nočnih urah, je to že razlog, da pokličete policijo.

Zakon o zaščiti živali

Ker je bil v prejšnji številki Moravških Novic članek, ki je predstavil problematiko oziroma neodgovorno ravnanje lastnikov psov dovolite, da predstavim nekaj najpomembnejših členov Zakona o zaščiti živali, ki med drugim govori tudi o dolžnosti lastnikov živali, predvsem psov in so v pristojnosti nadzora policije. V praksi največkrat prihaja do kršitev takrat, ko lastniki psov ne zagotovijo vseh ukrepov, da njihova žival ne bi bila nevarna okolici. V 2. odstavku 11. člena Zakona o zaščiti živali je določeno, da mora skrbnik živali z ustrezno vzgojo in šolanjem oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici. To pomeni, da ni kršitelj samo tisti, ki ni ustrezno šolal in vzgajal svojega psa, kot si večina ljudi razlaga ta člen, ampak je lahko kršitelj tudi tisti, ki mu je ušla na cesto na primer drobnica, govedo, konj ali celo kokoš, pa je zaradi tega bila ta njegova žival nevarna okolici s tem, da je ogrožala na primer varnost prometa. Ni nujno, da je žival nevarna samo s svojo agresivnostjo. Prav tako ni nujno določeno, da je ta žival prav pes. (Primer: zaradi hoje živali po cesti se je nekdo z vozilom umikal tej živali, da je ne bi povozil in je zaradi tega prišlo do prometne nesreče).

Za nevarne živali pozna zakon poseben člen in tudi določa, katere živali so nevarne živali. Nevarne živali so živali, ki ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka, kar pa spet ni nujno da so to izključno in samo psi, čeprav v večini primerov gre za nevarne pse.

Lastniki živali morajo vedeti, da morajo biti vse njihove živali ustrezno zavarovane. To pa pomeni, da se ne sme zgoditi, da se žival prosto giblje po okolici brez nadzora lastnika. Če torej peljete na sprehod svojega hišnega ljubljence - psa, se morate zavedati, da se lahko srečate še s kom, ki bo sprehajal psa, kar bo povzročilo pri vaši živali tako vedenje, ki ga običajno nima, če je samo z vami in z ljudmi in živalmi, ki jih pozna. Zato morate vedeti, kako svojega psa obvladati v taki situaciji, predvideti pa morate tudi, kaj se lahko zgodi, če pes postane

ne agresiven tudi do vas ali pa če se vam izmuzne iz nadzora. Zaradi tega je potrebno imeti psa na sprehodu vedno na povodcu, pri roki pa tudi nagobčnik. Velikokrat se zgodi, da je pes »alergičen« tudi na določene ljudi. Tudi na to je potrebno računati in tudi za to je potrebno biti pripravljen, saj je v primeru napada vaše živali odgovornost na vaši strani.

Za navedeni prekršek je bila do nedavnega predpisana globa v razponu in sicer 417,29 € do 625,94 €, s spremembo zakona o zaščiti živali, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS dne 16.02.2007 in začne veljati petnajsti dan po objavi, pa ta globa znaša od 400 do 800 € za fizične osebe. Navedena zakonodaja tudi predvideva socializacijo psa z ustreznim šolanjem v kinoloških društvih, prav tako nalaga lastnikom živali, kako ravnati z živaljo tu je predvsem mišljeno zanemarjanje oziroma mučenje živali. Predvsem bi se lastniki živali morali zavedati odgovornosti do tretjih oseb, saj v primeru,

da njihova žival zaradi njihove malomarnosti oziroma njihovega neodgovornega ravnanja, ki je opredeljeno v zakonu povzroči škodo drugi osebi, za svoje ravnanje nosijo vso kazensko in materialno odgovornost.

Dovolite mi da vam na kratko predstavim nov, 3. odstavek 11. člena navedenega zakona, ki govori, da mora skrbnik psa na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo tako, da je pes na povodcu, kateri je največkrat kršen na podeželju in bi bilo prav, da se lastniki zavejo svoje odgovornosti do soljudi in do samih živali; "

Poleg tega je potrebno omeniti še, da v kolikor policija opravi intervencijo, ne glede na to ali je to v njeni pristojnosti ali ne, o dogodku obvesti Veterinarsko inšpekcijo v Ljubljani, delavci katere pa nato ugotavljajo, ali je lastnik živali morebiti kršil tudi katero določilo iz njihove pristojnosti.

Marko Kladnik

In še nekaj določil iz Zakona:

Veterinarska organizacija mora voditi register psov, ki so povzročili resne poškodbe človeku oziroma živali in so pogosto kazali napadalno vedenje (v nadaljnjem besedilu: nevaren pes).

Vzreja, vzgoja, šolanje in vodenje nevarnih psov mora biti v skladu s predpisanimi pogoji.

Nevarnega psa ni dovoljeno zaupati v vodenje osebam, ki nimajo ustreznega kinološkega znanja, in osebam, ki so mlajše od 16 let.

Turistično društvo Moravče

Občni zbor

Čas po Novem letu je v društvih namenjen rednim letnim občnim zborom, ko se naredi črta pod opravljeno delo v minulem letu in se kujejo načrti za tekoče leto.

26. januarja je bil občni zbor TD Moravče. Ker smo o delu sproti poročali v Novicah iz Moravske doline, vam tokrat posredujemo le skrajšan letni delovni plan. Če »se vidite« v kateri od naslednjih aktivnosti, je še vedno čas, da se nam pridružite in pomagate izpeljati načrtovane naloge:

1. Pohod z lučkami ob kulturnem prazniku, v soboto. 03.02.2007 Ob 18. uri.
2. Pustna povorka 20.2.2007, v sodelovanju s šolo in Občino
3. Očiščevalna akcija (april)
4. Ureditev zelenice pred banko v Moravčah
5. Predavanje o negi okrasnih rastlin in nasadov (marec)
6. Ekскурzija (maj)
7. Prisotnost v Arboretumu in Tuštanju – 1. maj
8. Zlati lipov list – razpis pred 1. majem, zaključek na Martinovem večeru v novembru
9. Razstava »kozolci na moravškem«
10. Hitovo sejmarjenje (september)
11. Praznični sejem (december)
12. Učno sprehajalna pot Rača: urejanje poti skozi celo leto, dogodki ob poti, promocija dni dejavnosti za šolo
13. Sodelovanje z zbiratelji
14. Urejanje spletne strani
15. Priprava dokumentacije za javni poziv Specialna oprema 07 JSKD za pridobitev sredstev za nabavo folklornih kostumov,
16. Zbiranje in posredovanje podatkov za koledar prireditelj TZS, podjetne regije in za občinsko spletno stran, priprava občinskega koledarja prireditev (s pravočasnim planiranjem prireditev bi se izognili dogajanjem ob istem terminu)
17. Ponovni razpis za turistični spominek in maskoto Moravč
18. Tekmovanje za največjega snežaka (objava na ATV je že bila)
19. Zeliščarstvo

Plan dela Foto sekcije za leto 2007

1. izobraževalne delavnice Photo shopa. Predlagamo naslednje teme, med katerimi bi udeleženci lahko izbirali: osnovna orodja Photo shopa, osnovne korekture (izrez, rotiranje, ostrenje, kontrast), katere korekture uporabiti v določeni situaciji, retuširanje fotografije, barvni popravki, odprava »rdečih oči«, delo s plastmi, označevanje predmetov na fotografiji, brisanje in spreminjanje ozadja, priprava fotografije za izdelavo v laboratoriju, obdelava RAW zapisa, praktični primeri popravkov na posnetkih.
2. fotografiranje za razstavo o kozolcih na moravškem in za druge potrebe TD.

Plan dela folklorne sekcije

- za vsako skupino pripraviti dve odrski postavitvi
- nastopi na prireditvah v šoli, občini in izven nje
- izobraževanje v februarju in oktobru na seminarjih v Kranju
- nabava avdio materiala na temo otroških ljudskih pesmi
- ogled nastopov OFS na revijah
- izdelava ljudskih instrumentov, izdelava manjkajočih kostumov.

Nočni pohod po Učno sprehajalni poti Rača pred kulturnim praznikom

Tale kulturniški nočni pohod ob Rači se je zares »prijel«. Pohodnikov nas je bilo precej več kot lani (preko 60). Vzdušje je bilo super, posebno pri Mohorjevem mlinu, kjer so za dobrodošlico poskrbeli: Alen Cerar s harmoniko, ter Vidregarjevi in Cerarjevi s toplimi napitki. Hvala, ker ste se podali na pot! Se vidimo znova prihodnje leto! Pa še kdaj vmes ste lepo vabljeni, da se sprehodite po tem lepem kotičku Moravske doline.

Danica Jančar

Pletenje slamnatih kit

Na moravškem, po obeh straneh hribovskega področja, so v dolgih zimskih večerih pletli slamnate kite, raznih vrst in oblik. To so počele žene in dekleta, otroci pa so jim pridno pomagali. Ko pa je v Domžalah prenehala obratovati tovarna slamnikov in cekarjev, je to delo povsem zamrlo. Obdržalo se je na krašenjskem, kjer še danes za razne priložnosti prikazujejo in izdelujejo razne slamnate izdelke.

Priprava slame za pletenje je potekala takol. Poleti, ko so pšenico ročno poželi, so le-to zložili v kozolce, da se je slama dodobra osušila. Pred mlatenjem so najlepše in najdaljše slamnate bilke potegnili iz snopov in jih povezali v "pušeljkčke". Tem "pušeljkčkom" so s primernim tolkačem obtokli klasje tako, da se slama ni nič poškodovala, spodnji del pa so nekoliko prikrajšali. Tako pripravljeno slamo so spravili na suho do zime. Ko pa so nastopili mrzli zimski večeri, so sla-

Javni natečaj za izbiro turističnih spominkov Občine Moravče

Turistično društvo Moravče v skladu z letnim delovnim načrtom 2007 razpisuje javni natečaj za izbor najboljših **turističnih spominkov** v Občini Moravče.

Na natečaj se lahko prijavijo vse pravne in fizične osebe. Posebnih pogojev za sodelovanje ni. Spominke bo ocenjevala pet članska strokovna komisija.

Na natečaju lahko sodelujete s spominke ali idejami za spominke, ki prepoznavno in izvirno predstavljajo Občino Moravče in jih je možno izdelati v poljubni količini za prodajo ter so prvič javno predstavljeni.

Strokovna komisija bo upoštevala pri ocenjevanju naslednje kriterije:

- umetniško-etnološka vrednost (prenos in nadgradnja),
- turistična promocijska vrednost (predstavitev geografskega področja, občine, krajev, vasi),
- uporabnost, dekorativnost,
- tehnološki proces (ročno, strojno izdelovanje),
- komercialna vrednost.

Avtorji spominkov, ki bodo v skupni oceni, glede na vsa ocenjevalna merila, dosegli prva tri mesta, bodo prejeli denarne nagrade. (Podrobnosti o nagradah bodo objavljene naknadno)

Spominke za natečaj lahko do **1. oktobra 2007** pošljete na naslov Turistično društvo Moravče, Vegova ul. 19, 1251 Moravče.

Vsakemu vzorcu v paketu z oznako **NATEČAJ – SPOMINEK– NE ODPIRAJ** mora biti priložena zaprta kuverta z napisom **NATEČAJ – TURISTIČNI SPOMINEK** z naslednjimi podatki:

- ime, priimek, naslov in telefonska številka avtorja,
- ime izdelka,
- kratka opisna predstavitev izdelka,
- dve fotografiji spominka v velikosti 15x10 cm,
- izjava, da je spominek prvič predstavljen,
- izjava, da izdelek še ni v prodaji doma ali v tujini,

Pri prevzemu spominka se avtor izdelka in izdelek označi z enotno šifro, ki jo obdrži do konca razpisa.

Nagrajeni spominke ostanejo v arhivu Turističnega društva Moravče.

mo prinesli v hišo k peči ali na njo, da se je osušila. Suho slamo je bilo potrebno še "otrebati", prebrati na debelo, srednjo in tanko. Iz srednje in tanke so se pletle ustrezne kite, iz najdebelejše pa cik caki ali "saki". Kite so se pletle iz sedmih slam, saki pa iz štirih. Pred pletenjem je slamo potrebno navlažiti, da postane mehka. Spletena kita je morala biti dolga osemnajst metrov. Navlaženo kito je bilo potrebno še lepo napeti na posebno deščico imenovano "komolec". Ko se je kita posušila so jo sneli z deščice in povezali s slamnato bilko. Vsake toliko časa je domove obiskal zastopnik tovarne iz Domžal, pobral kite in plačal prepotreben denar. Kako zaslužen je bil ta denar, pa znajo povedati le tisti, ki se spominjajo teh letnih časov.

Le to bi še pripomnil, da je bila pšenica za namen pletenja kit drugačna od današnjih plemenitih sort.

Kokalj Alojz

Turistično društvo Moravče bo najboljše ocenjene spominke objavilo v glasilu Novice iz Moravske doline.

Turistično društvo Moravče bo za vse prispele spominke organiziralo razstavo, za izbrane in nagrajene spominke pa bo po svojih zmožnostih organiziralo promocijo.

Turistično društvo Moravče si pridržuje pravico, da se nagrade ne izplačajo, če izdelki ne izpolnjujejo pogojev iz razpisa.

Javni natečaj za maskoto Moravč

(SSKJ: maskota je žival ali predmet, ki se mu pripisuje, da prinaša srečo)

Turistično društvo v skladu z letnim delovnim načrtom 2007 razpisuje natečaj za **grafično podobo maskote Moravč**.

Predlagani motiv je »**mucek**«.

Na natečaj se lahko prijavijo vse pravne in fizične osebe. Posebnih pogojev za sodelovanje ni. Ideje bo ocenjevala pet članska strokovna komisija.

Grafična podoba je lahko izdelana v poljubni tehniki z vidnimi detajli in mora biti v treh pogledih (sprednja stran, zadnja stran, pogled od strani), velikost motiva A-4.

Po zamisli mora biti možno iz tekstila izdelati kostum za odraslo osebo.

Strokovna komisija bo upoštevala pri ocenjevanju naslednje kriterije:

- izvirnost, prepoznavnost
- estetski videz
- uporabnost, po predlogi izdelanega kostuma, za odraslo osebo in za otroka
- možnost izdelave

Avtorji zamisli, ki bodo v skupni oceni, glede na vsa ocenjevalna merila, dosegli prva tri mesta, bodo prejeli denarne nagrade. (Podrobnosti o nagradah bodo objavljene naknadno).

Ideje za maskoto lahko pošljete do **1. maja 2007** na naslov Turistično društvo Moravče, Vegova ul. 19, 1251 Moravče.

Grafično zamisel pošljite v zaprti ovojnici z oznako: **NATEČAJ – MASKOTA - NE ODPIRAJ**. V ovojnicu mora biti priložena zaprta kuverta z napisom **NATEČAJ – MASKOTA** z naslednjimi podatki:

- ime, priimek, naslov in telefonska številka avtorja,
- kratka opisna predstavitev izdelka,
- izjava, da je zamisel prvič predstavljen,
- izjava, da izdelek še ni v uporabi doma ali v tujini,

Pri prevzemu se avtor izdelka in izdelek označi z enotno šifro, ki jo obdrži do konca razpisa.

Nagrajene zamisli ostanejo v arhivu Turističnega društva Moravče.

Turistično društvo Moravče bo najboljše ocenjene ideje objavilo v glasilu Novice iz Moravske doline.

Turistično društvo Moravče bo za vse prispele eksponate organiziralo razstavo. Za izbrano zamisel bo poiskalo najugodnejšega ponudnika za izdelavo kostuma.

Maskoto bi uporabljali na prireditvah in predstavitev (zabavnejšega značaja) občine, turističnega društva (lahko tudi drugih društev).

Turistično društvo Moravče

Praznični sejem

Novo leto se je pričelo s »pomladjo«, čeprav bi se vsem, zlasti naravi, prileglo še malo pravega zimskega spanja. Prazniki so mimo in čas je, da naredimo načrte za letošnje leto, si pričnemo uresničevati želje in naredimo tiste malenkosti, ki nam lani niso uspeli.

Pri Turističnem društvu smo lanski delovni plan že povezali z novim.

Praznični sejem smo v želji, da se bo »prijel«, organizirali tudi v preteklem decembru. Sončna decembrska sobota je bila ravno prav topla, da je prodaja lahko tekla kar pod milim nebom. G. Prelovšek je poskrbel za ozvočenje in g. Slapar za »prenos v živo«. Mladi harmonikarji: Klemen in Primož Logaj, Robi Koderman, Miha Vesel, Alen Cerar, Peter Merela ter Kristina in Martina Ravnikar pa so nam krajšali čas s prijetnimi melodijami.

Mize so posodili moravški gasilci, in ko smo jih praznično prekrili, so nadomestile prave stojnice. Okrepčevalnica Detelca je ves dan skrbela, da smo se greli s toplimi napitki.

Ponudba je bila podobna kot na prvem sejmu. Učenci OŠ J.V. Moravče in podružnične šole Vrhpolje so imeli pestro izbiro voščilnic, raznih okraskov za praznike ter medvedkov, ki so ostali od šolske prodajne akcije. Ves izkupiček gre v šolski sklad. Turistično društvo Železniki je ponudilo klekljane umetnine, izdelovalec lesenih izdelkov iz Gornjega grada je pripeljal igrače za otroke in odrasle. Na bogato obloženi mizi Društva rokodelcev Mor. dol. smo lahko kupili voščilnice, svečke, okraske za jelko, razna darilca..., izdelke njihovih spretnih članic in članov. Na mizi našega društva smo ponudili promocijsko gradivo občine, za srečo v novem letu pa smo obiskovalcem poklonili vrečke domačih čajev in cvetličnih semen. Ob zeliščarski mizi smo bili deležni koristnih nasvetov g. Kodermana in ge. Elke. Čebelar iz Lukovice pa nas je presenetil z medenimi dobrotami.

Priznam, da smo pričakovali kakšnega obiskovalca več, a smo vseeno zadovoljni, da nam je uspelo sejem ponoviti in se bomo prihodnji december znova potrudili in popestrili praznično vzdušje.

Zahvaljujemo se vsem, ki sem jih že omenila, Občini Moravče za podporo, prevoz miz in za uporabo prostora, g. župniku, ki je prijazno dovolil uporabo el. energije, ter članom in članicam društva, ki so pomagali pri pripravi sejma. Hvala tudi vsem obiskovalcem!

Za TD Moravče Danica Jančar

Tradicionalni pohod članov kluba Natura

Tradicionalni pohod društva Natura s startom na Vrhpoljah ob 8.30 in zborom v Sp. Javoršici ob 9.00, je tokrat potekal v soboto 27.01.2007. Tudi letos nas je pot vodila na najvišji vrh v moravški dolini – Cicelj, kjer smo iz meglene doline prišli na s soncem obsijan vrh. Na poti proti Miklavžu se je megla dvignila in takrat je prišlo sonce tudi do doline. Pogled na moravško dolino je bil lep, vendar pa bi bil še lepši, če bi bila prekrita s snegom, ki ga letos ni in ni. Člani kluba moramo zato zopet opozoriti na osveženost vsakega posameznika, ki je vsako leto boljša, vendar še vedno premala – to nam letos še posebno nazorno kaže narava, saj smo na nekaterih mestih že našli razcvetene trobentice in pa teloh.

Iz Ciclja nas je pot vodila do kmečkega turizma Mežnar, kjer smo se okrepčali s čajem, kuhanim vinom in prijetno družbo. Od tam pa smo odšli do moravškega planinskega doma na krajši postanek ob turški kavi. Pot nas je vodila nazaj po gozdni cesti proti Javoršici, kjer smo lahko razočarani opazili kar nekaj mest, ki so postala že prava divja odlagališča smeti, katera bo potrebno ponovno počistiti. V Tuštanju pri Barlič Pavleta smo se ponovno zaustavili. Letošnji občni zbor je potekal kar pri njem, kjer smo ob dobri hrani in pijači tako zaključili naš pohod.

K.R.

Obeležitev slovenskega kulturnega praznika v Kulturnem domu v Moravčah

Pomen kulture Slovincem skozi težke zgodovinske in socialne preizkušnje

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika so se na povabilo občine Moravče v Kulturnem domu zbrali številni obiskovalci na osrednji svečanosti, posvečeni slovenski kulturi in pesniku, narodnemu buditelju Francetu Prešernu, vsekakor pa tudi podpori naši občinski kulturi.

Slavnostna govornica je bila Andreja Rihter, ministrica za kulturo v letih 2000 do 2004 in danes direktorica muzeja moderno zgodovino v Celju. V svojem govoru je poudarila zgodovinsko povezanost slovenske države s svojimi pesniki in pisatelji. Naglasila je, da je bila prav kultura opora Slovincem skozi težke zgodovinske in socialne preizkušnje. Zavzela se je za slovensko kulturo danes, ob tem pa pohvalila moravške kulturnike. Svojo navdušenost je izrazila s povabilom na gostovanje v Celje.

Na odru so se zvrstili predvsem domači glasbeni in literarni talenti. Malo drugače, a večeru zelo primerno, je zazvenela državna himna, Prešernova Zdravljica v izvedbi Moravških rogistov. Štiričrno sta zaigrali pianistki, učenki prof. Anemarije Zupanc Javornik, Stina Strehar in Nika Dostal. Mlado flavtistko Klaro Štefan je na klavirju spremljal njen brat Dominik Štefan. S skladbo Chopena, sodobnika Prešerna, je Nastja Osolinik spremljala Matica Hrovata pri recitaciji 7. kitice Prešernovih poezij. Gostujoča plesalca standardnih plesov Špela in Matej Kralj sta minule dni dosegla tretje mesto na državnem prvenstvu. Ta večer sta s svojim nastopom še obogatila domačo kulturno dogajanje. Interpretacija Prešernovega Povodnega moža v izvedbi Ane Stritih, ob glasbeni spremljavi in plesu Špele in Mateja Kralja v vlogi Urške in povodnega moža, je med obiskovalci požela poseben aplavz. Grajski oktet je praznik kulture izrazil v pesmih Slovenec sem, Gore-

njec in Luna. Tamburaški orkester Vrhpolje je po treh zaigranih skladbah zaključil svoj nastop še z veselo skladbo Na Golici. Zaključne besede pa so bile spet v Prešernovem stilu. Simona Kosmač je še zadnjič prišla na oder s kitico Prešernove Zdravljice: .. »dokaj dni naj živi vsak, kar nas dobrih je ljudi.«

V čast slovenskemu kulturnemu prazniku je v avli Kulturnega doma razstavila svoja likovna dela tudi dijakinja Srednje šole za oblikovanje in fotografijo Tanja Ustar. Ko jo je voditeljica na prireditvi Tina Žnidar povabila na oder, da se predstavi, je v svoji napovedi dejala, da moramo mladim dati priložnost.

Župan Martin Rebolj se je zahvalil sodelujočim na prireditvi ter vsem obiskovalcem. V svojem pozdravnem govoru je dejal, da je kultura izražena tudi čisto v vsakdanjem življenju, v medsebojnih odnosih in da jo prav vsi soustvarjamo. Vsem je čestital ob slovenskem kulturnem prazniku.

V.R.

Nastop naših kulturnikov v občini Šmartno ob Paki

Na povabilo šmarškega župana je bil zadnjo nedeljo v januarju Kulturni dom v Gorenju rezerviran za Moravčane. Nastopili so: Tamburaškega orkestra Vrhpolje, ŠKD Peče, glasbene skupine Zajc in Vavpetič ter Matic Hrovat, ki je prireditev povezoval. Naši kulturniki so privabili številne obiskovalce, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Topel sprejem in navdušeno ploskanje sta nagradila naše kulturnike za vloženi trud.

Tako se prijateljsko sodelovanje med dvema občinama nadaljuje.

Vojka Rebolj

Kje ste snežinke ?

Smo se spraševali moravški taborniki, ki smo se v začetku meseca februarja odpravljali na tradicionalno zimovanje na Pohorje.

Zimovanje bo, pa če je sneg ali ne!

Tudi datuma ne bomo spreminjali, smo določili na zadnjem sestanku uprave rodu.

Sestavili smo dodatni program zimovanja brez smučarskega tečaja in smučanja.

V sredo 7. februarja smo se zbrali pred Zidanškovim domom na Pohorju ob 10 uri. Starši so pripeljali svoje otroke in jih predali za pet dni v naše varstvo. Na letošnje zimovanje se je prijavilo kar 71 članov vseh starosti. Kljub temu, da je slabo kazalo s snegom, odpovedi pozameznikov skoraj ni bilo. Temu je bilo tako predvsem zaradi dobrega »rezervnega« programa, ki smo ga predstavili udeležencem zimovanja.

V program smo vključili: plavanje v novem hotelu Bolfenk s savno in fitnessom za starejše, načrtovali smo pohod na Osankarico, alpinistično šolo pod strokovnim vodstvom in plezanje na umetni steni, predavanje gorskega reševalca GRS iz Maribora, ki nam je kasneje predstavil Službo gorske reševalne službe in nam z diapozitivni predstavil reševanje izpod plazov, reševanje poškodovancev s helikopterjem, pokazal veliko prelepih posnetkov naših planin. Poudarek pa je bil na nesreče pri smučanju, prva pomoč in kako se vedemo na smučišču. **Vsi, mladi in stari smo predavanje z zanimanjem poslušali in dobili veliko napotkov, saj se kot taborniki veliko gibljemo v naravi in se nenehno srečujemo z muhasto naravo.**

Čeprav je v začetku kazalo, da bo smučanja bolj malo, temu ni bilo tako. Smučarske proge, ki so bile odprete, so bile dobro pripravljene. Tudi vreme, kljub slabi napovedi

nam je bilo naklonjeno. Vsak dan, razen petka zjutraj, nas je spremljalo sonce.

Iz četrтка na petek je ponoči deževalo. Ker je bilo v petek zjutraj vreme kislo, smo smučanje preložili na večer. Mladi taborniki so imeli ta dan dopoldan kopanje v Bolfenku, popoldan so imeli alpinistično šolo in nato še taborniški mnogoboj. Zvečer pa smo se vsi skupaj podali na nočno smučanje, ki je bilo za tiste, ki so bili prvič na nočni smuki posebno doživetje.

Starejši taborniki smo ta dan izkoristili za ogled Maribora. Odpravili smo se z gondolo v dolino. Z redno avtobusno linijo smo prispeli do centra mesta in si v bližnjem TICU preskrbeli zemljevid mesta Maribor. Ogledali smo si kulturne in zgodovinske zanimivosti: Glavni trg s kužnim znamenjem, Rotovž, Stolnico z znamenitim zvonikom in se po 140. stopnicah povzpeli na razgledni stolp, odkoder je prelep razgled na celotni Maribor z bujnimi vinorodnimi griči, ki obdajajo mesto. Slikali smo se pred več kot 400 let staro trto na Lentu, ki slavi kot najstarejša trta na svetu. Videli smo grad Betnava in mestni grad. Obiskali smo še spomenika mož, ki sta Mariboru dala slovensko podobo; škof Anton Martin Slomšek in general in pesnik Rudolf Maister. Sprehodili smo se po tržnici in si v znani kavarni v središču mesta ob kavi odpočili utrujene noge. Ogled smo nadaljevali v mariborski vinski kleti, ki je med največjimi kletmi v srednji Evropi. Dolga je kar 3 km. Prijazna vodička nam je povedala veliko zanimivega o zgodovini kleti, njihovi pridelavi kakovostnih vrhunskih vin, ki sega že v 19. stoletje, sortah grozdja, ki jih pridelujejo v tem vinorodnem okolišju in še veliko zanimivega. Pokazala nam je

tudi njihov bogat arhiv vin in razložila, kako ravnati z arhivskimi vini.

Pogovarjali smo se tudi o kulturi pitja vina. Na koncu so nam pripravili še degustacijo njihovih posebnih vrst vina. Izbrali so nam vrhunska vina, ki jih ponavadi ponudijo za državniška protokularna srečanja, ob športni prireditvi »Za Zlato lisico« in za poslovna darila. Poskusili smo tudi njihov šampanjec, ki ga predelujejo po posebnem načinu (kar je seveda njihova poslovna skrivnost). Zaupala nam je, da ga pijejo celo v Vatikanu.

Med drugim nam je povedala tudi to, da v kleti pripravljajo večkrat na leto kulturne prireditve in zborovske koncerte. Z dovoljenjem vodičke smo tudi taborniki ubrano zapeli nekaj narodnih pesmi o vinski trti in vinu. Dobre volje in polni lepih vtisov, smo se vrnili proti vzpenjači in zadnji hip ujeli gondolo, ki nas je popeljala na vrh.

Sledila sta še dva smučarska dneva, ki sta bila kljub slabim napovedim lepa, sončna.

Zadnji večer imamo taborniki zaključni večer, kjer se podeljujejo priznanja, medalje in nagrade. Ker je bila letos med grčami tudi tabornica, ki je tiste dni praznovala »okroglo obletnico«, smo jo taborniški prijatelji presenetili z veliko torto in štirimi svečkami, ki so simbolizirale njena leta. Tako smo združili družabni del zaključnega večera in praznovanje. Posamezni vodi so skupaj z vodniki pripravili vsak svojo točko in jo namenili naši slavljenci Ireni, ki ni skrivala solzic veselja in presenečenja. Torta je bila tako velika, da se je z njo lahko posladkalo vseh 70 udeležencev in osebje doma.

Imeli smo žur, ki pa ni trajal do jutranjih ur !

Tako kot vsa prejšnja jutra, nas je tudi to jutro čakalo bujenje ob 7 uri. Budnico nam je vsako jutro priredil trobentač Aljaž. Nato je sledila telovadba, umivanje, pospravljanje sob, ocenjevanje, zajtrk in po zajtrku odhod na smučarski avtobus. Ob 9 uri smo bili že na smučišču.

V nedeljo je prišlo slovo!

Dopoldan je bilo na sporedu še smučanje, nato pakiranje opreme in pospravljanje sob.

Po poznem kosilu smo se poslovili Zahvalili smo se osebju Zidanškovega doma za prijaznost in dobro hrano. Gostje tega doma smo bili prvič in verjetno ne zadnjič, saj je bilo zadovoljstvo obojestransko. To nam je potrdil tudi oskrbnik Zidanškovega doma Boris, ki nam je dal vso pohvalo za organizacijo in vodenje zimovanja.

Še enkrat smo dokazali, da med taborniki ni generacijskih razlik, ki bi nas ločevale.

Vsi skupaj se imamo lahko lepo!

vodja grč: Milena S.

Si upaš?

Motoristi imajo običajno pozimi svoje jeklene konjičke v garažah zato pravijo, da morajo svoje potrebe po adrenalinu zadovoljiti malo drugače.

Prav zato so se v **moto klubu Rokovnjači iz Lukovice** odločili, da tudi pozimi ne bodo počivali. Tako so letos organizirali že tretji zimski moto tabor, katerega rdeča nit je bil spust s pležuhi. Prvoten namen zimskega tabora, za katerega lahko rečemo, da je zdaj že tradicionalen, je bil druženje motoristov tudi pozimi. Pa je zadeva počasi prerasla svoje okvire. Res je, da se na zimskem moto taboru zberejo motoristi od blizu in daleč, res pa je tudi, da se na tem istem moto taboru zberejo tudi ljubitelji zimskih športnih aktivnosti. Vsako leto je opaziti vse več ljubiteljev pležuhov iz vse Slovenije.

Vreme je tisto **soboto, 10. februarja**, kljub zelo slabim napovedim zdržalo, snega je bilo ravno dovolj za spust. Proga je tudi zdržala, zahvaljujoč prizadevnemu osebju smučišča Kandrše in gostišča Vidrgar ter organizatorjem – Moto Klubu Rokovnjači. Dan prej je potekal tudi uradni trening, na katerem na katerem je bila možnost oddaje svoje prijave za tekmovanje.

Na zdaj že tradicionalnem 3. zimskem

Moto taboru je bilo za spust s pležuhi prijavljenih 84 tekmovalcev. Tokrat niso prišli le iz domačega in okoliških moto klubov, ampak praktično iz vse Slovenije. Tekmovalci so se najprej pomerili v kvalifikacijah, nato pa 32 najboljših še v paralelnem spustu. Končni zmagovalci v paralelnem finalnem spustu so bili:

1. mesto: Branko Šlambergar (Tiger iz Bukovca)
2. mesto: Uroš Žibert (Moto Černe)
3. mesto: Blaž Razpotnik (MK Lašk Pot)

Najboljši čas v kvalifikacijah je dosegel Gašper Cvetko (lanskoletni zmagovalec finala) iz MK Vaški Boysi.

Za zabavo in popestritev dogajanja so poskrbeli: Špela Močnik iz Radia Hit kot predtekmovalka, letošnja zmagovalka v bitki talentov Eva Černe, plesalke Plesne šole Miki in ansambel Pr'jatlj. Na progi smo opazili Špelo Močnik iz Radia Hit, Igorja in Marka Jermana (oba zelo uspešna motoristična dirkača), Klemena Gerčarja (najmlajši prvak v motokrosu na 125 ccm), Roberta Kotnika (državnega prvaka v teku na 10 km)... Po progi so se spustili tudi Selniški pležuharji z izvornimi lesenimi pležuhi in starodobni smučarji „Suhe

Špage. Spoznali smo tudi prvo slovensko bob reprezentanco, ki je predstavila svoj projekt zbiranja prispevkov za bob. Letos so bile podeljene nagrade še nagrade prvim trem udeleženkam (Saška Cerar, Katja Goričan, Lara Urbančič), najstarejšemu in najmlajšemu udeležencu, nagrado za najatraktivnejši padec ter nagrada za najizvirnejši pležuh.

Uradni del je bil zaključen okrog 21h, zabava se je nadaljevala še v gostišču Vidrgar ob zvokih ansamblov Merela in Pr'jatlj. Za posebno presenečenje je poskrbela gospa Magdalena, ki je posebej za ta namen spekla pravo rokovnjaško torto.

Ob tej priložnosti se člani Moto Kluba Rokovnjači zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali pri izvedbi dogodka: občinam Lukovica, Moravče in Zagorje, vsem sponzorjem, medijskemu sponzorju Radiu Hit ter vsem, ki ste kakorkoli prispevali, da je moto tabor uspel!

Več o spustu s pležuhi in dogajanju v Kandršah na 3. Zimskem Moto Taboru si lahko pogledate na spletni strani: www.mkrokovnjaci.com.

MK Rokovnjači

Krvodajalska akcija – Moravčani so se izkazali

Dne, 23. 1. 2007 je na Zavodu za transfuzijsko medicino v Ljubljani, v organizaciji OO RK Moravče, potekala krvodajalska akcija za prebivalce naše občine. Tudi tokrat je bil kot običajno organiziran prevoz z zbirnih mest v Pečah, Moravčah in Vrhpolja. Organizirano se je akcije udeležilo 60 občanov. Preko 20 jih je prišlo z lastnim prevozom. Nekaj naših občanov je prišlo še tudi v na-

Redna krvodajalca, g. Viktor Homar in g. Franc Bajde med darovanjem plazme

g. Rok Grad med darovanjem »polne« krvi

slednjih dneh. Večina tokrat udeleženih je rednih stalnih krvodajalcev. Nekaj pa jih je kri darovalo prvič. Tako eni kot drugi so odvzem prestali dobro in prav gotovo se na naslednji akciji zopet srečajo ter darujejo delček sebe za zdravje nekoga drugega.

N.M.

Cepljenje proti gripi

Medicinska sestra Lidija iz ZD Moravče, mi je povedala, da se je od sredine novembra naprej v letu 2006, proti gripi cepilo že 206 pacientov, pri čemer število cepljenih vsako leto narašča. V tem obdobju se jih je namreč cepilo 30 več kot lani, večina od njih je kroničnih bolnikov. Cepljenje je bilo organizirano na vseh ambulantah ZD Domžale. Nepokretne so cepili tudi na domu. Na

splošno je priporočljivo, da se predhodno naročiš na cepljenje. Ta podatek je pomemben zaradi naročanja cepiva. Cena cepljenja je bila za občane med osemnajstim in petinšestdesetim letom 2800 sit. Ti so predstavljali kar 90 % vseh. Za kronične bolnike starejše od 65 let je bila cena 1500 sit. Cepljenje proti gripi je zelo priporočljivo, zlasti za bolnike s kroničnimi boleznimi, tudi Angelca Novak (na sliki) pravi, da se vsako leto proti gripi preventivno cepi, saj je to zelo nevarna bolezen.

Jože Novak

Društvo izgnancev na obisku

V teh dneh je praznoval sojo osemdesetletnico Franc Cerar s Spodnje Javoršice, član društva izgnancev Slovenije, Krajevne organizacije Domžale. Med vojno je bila v Nemčijo izgnana vsa njegova družina. Ob tem njegovem jubileju so ga predstavniki društva izgnancev obiskali in mu čestitali ter želeli predvsem zdravja.

Po zapisu Jožeta Kvedra

V naši občini praznuje kar nekaj devetdesetletnikov

Čestitamo Mariji Učakar iz Podstrani!

Ko smo gospo Marijo Učakar ob njenem častitljivem jubileju obiskali, so v vasi ravno pripravljali vse za praznovanje, kakršnega imajo za vsakega vaščana, ki praznuje okroglo obletnico od Abrahama naprej. Može so odšli po mlaj, doma pri slavljenki pa so pripravljali dobrote. Gospa Marija Učakar je vsa sijoča sprejemala goste. Tudi plesala je na svojem slavju ta večer.

Gospa je zgovorna sogovornica. Poročila se je s »knapom«, zaposlenim v Kremenu, sedanjem Termitu. Takrat žene niso hodile v službo, delala je na domači kmetiji. Pravi, da jo je fizično delo »gor držalo« Pripoveduje, da je bila kot otrok za pestno. Danes pa gre ob lepem vremenu še vedno rada s svojimi pravnuki na kratek sprehod.

Gospo Mariji Učakar želimo, da bi v krogu svoje družine še dolgo ostala tako vesela in da bi ji zdravje služilo.

Vojka Rebolj

Narediti nekaj dobrega zase

Pohod z baklami na predvečer Štefan dneva

Na dvourni pohod se je iz toplega doma, vsako leto na predvečer Štefan dneva, težko odpraviti. Najbrž tako čutijo tisti, ki se tega pohoda še niso udeležili.

Razlogi že morajo biti, da se ljudje vedno znova vsako leto, vsakokrat tudi novi obrazi, celo iz drugih občin, na ta večer zberejo v središču vasi Podstran in se z baklami povzpnejo na Limbarsko goro. Če bi vprašali pohodnike, bi dobili več odgovorov. Ti pa bi najbrž omenjali topel sprejemom pred odhodom pri Vojku Cerarju, živahen pomenek med potjo, nudenje roke v pomoč ko posamezniku vzpon malo težje uspeva, postanek na asfaltni cesti, ko je težji del vzpona že premagan. Zelo prija, ko vidiš, da nekateri prehitevajo kolono preverjajoč, ali je vse v redu. Vsem je prav gotovo všeč veličastnost bakel, ki svetijo v temi, ko se vije kolona proti vrhu. Na samem vrhu, v gostišču pri Urankarju je navadno vse polno, a nekako stisnejo še nove prišleke, iz Podstrani in iz Blagovice. Tudi tokrat je bilo tako, za blizu 100 pohodnikov. Če so bile noge malo utrujene, se to ni poznalo pri plesu, ker je mladi Cerar iz Tuštanja zelo urno vlekel harmoniko. Kar ne bi še odšli, ko so odgovorni organizatorji veleli odhod.

Spust v dolino mine navadno še hitreje. Tudi tokrat si ob hitrem spustu v Podstran, kar še nismo mogli vsega povedati, zato smo s pomenkom nadaljevali ob kuhanem čaju pozno po polnoči. Nekdo je rekel, da smo ob veselem, spontanem druženju, naredili tudi dobro rekreacijo.

Vidimo se v letu 2007, na predvečer Štefan dneva!

Vojka Rebolj

Občina Moravče, Osnovna šola Jurija Vege Moravče, Turistično društvo Moravče in Pihalna godba so skupaj na pustni torek v Moravčah pripravili mali pustni karneval. Da se bo običaj kar prijel, se je dalo razbrati iz sijočih obrazov mladih »maškaric«, njihovih učiteljev in staršev v maskah ter po odobravalnem ploskanju gledalcev. Poleg kvalitetno predstavljenih domačih pustnih mask, celo Pihalna godba je bila v stilu maškar, so svoj običaj predstavili Kurenti. Če dodamo, da je bilo pred povorko v Osnovni šoli še pustno rajanje za otroke z Damjano Golavšek in po zaključku povorke pred Kulturnim domom v domeni Turističnega društva še malo pustnih dobrot, lahko samo želimo, da bi se naslednje leto spet dogajalo podobno, ali pa še malo bolje.

Vojka Rebolj

TERMIT d.d

Obrat ILPOS iz Sela pri Ihanu se predstavi

Veliko je posrednih dokazov, da so na Moravškem znali gospodarno razmišljati in gospodarsko ukrepati že v srednjem veku. Ljudi Moravč so preživljale različne panoge, ki pa danes žive samo še v nekaterih oblikah ljudskega izročila. Od mnogih mlinov in žag jih je danes ostalo le nekaj. Med panogami, ki so kljubovale času in so se ohranile, je tudi izraba naravnih danosti kremenovega peska. Kdaj natančno so pričeli izkoriščati ta vir ni znano. Menda naj bi že Rimljani odkrili uporabnost kremenovega peska in ga celo vozili v svoje talilnice v okolico Slovenske Bistrice in Vač. Prva izkopavanja peska za tržne potrebe so se pričela že sredi 19. stoletja in so potekala ročno. Naročnikom so ga pripeljali furmani. Izročilo tudi pripoveduje, da je bila vzpostavljena nekakšna furmanska linija za dostavo peska po stari cesti do Prevoj, potem pa skozi Ihan, Dol vse do Laz, kjer je bila železniška postaja. Tako je trženje kremenčevega peska potekalo včasih.

Za primerjavo naj navedem podatek, da so leta 1938 izkopali 5400 ton peskov, 1946 leta 11520 ton. Danes ko pa se TERMIT približuje »abrahamu« je s 170 zaposlenimi več kot uspešno podjetje. Letno proizvede okoli 195000 ton kremenovih peskov. Od tega je 40000 ton suhih kremenovih peskov, 12000 ton oplaščenih kremenovih peskov in 143000 ton mokrih kremenovih peskov.

V mesecu juniju 2006 so v obratu Peskokop v sodelova-

nju z družbo Parkman d.o.o. iz Celja postavili avtomatsko pakirno linijo za polnjenje in paletizacijo kremenovega peska. Pesek polnijo v vreče po 25 kg. S tem lahko TERMIT plasira kremenov pesek tudi v maloprodajo, kajti njegova uporaba je zelo cenjena v vrtnarstvu, športnih igriščih, gradbeništvu.

Prav tako pa ima družba TERMIT v Selu pri Ihanu obrat ILPOS, kjer izdelujejo pomožna livarska sredstva. V tem

obratu se je razvila proizvodnja praškastih materialov, oddelek za izdelavo premazov, oddelek za proizvodnjo vodnega stekla, oddelek za proizvodnjo magnetnih mas, oddelek talil in obratni laboratorij.

Proizvodi so namenjeni metalurški industriji, jeklarstvu in livarnam, ter služijo v postopkih taljenje kovin, pripravljanja peščenih form in jeder ter ulivanja. Razvojni tehnologi skupaj z marketing službo pridobivajo nove kupce. Izdelke dobavljajo v vse tri domače jeklarne ACRONI Jesenice, METAL Ravne in Štore STEEL in številne livarne kot so LIVAR Ivančna Gorica, Livarna Gorica, Mariborska livarna, CIMOS Koper in TITAN Kamnik. Njihova strategija trženja artiklov sega do Poljske, Češke,

Srbije, Avstrije, Italije in Madžarske. Letno v tem obratu proizvedejo preko 5000 ton materiala.

Vsi proizvodi in uporabljene surovine se kontrolirajo v kemijskem laboratoriju. Metodika dela pa je prilagojena standardu ISO 9001. To je certifikat, ki zahteva določeno raven kakovosti. Podjetje ga je pridobilo leta 1997. Malo kasneje pa je pridobilo še certifikat ISO 14001. Le ta podjetje obvezuje na ustrezno ravnanje z industrijskimi odpadki, odpadno embalažo, ter okoljem v katerem podjetje deluje.

Strokovnjaki oz. razvojni tehnologi mnogo časa preživijo v metalurških obratih, kjer svetujejo in pomagajo pri uvajanju in uporabi proizvodov, ki so jih pred tem razvili.

Redno predstavljajo družbo TERMIT in proizvode na strokovnih srečanjih, v Portorožu, Opatiji in drugod po tujini. V pogovoru mi je g. Vito Uršič, univ.dipl. ing., ki je zaposlen kot razvojni tehnolog v Ilposu zapupal: »Zadnja tri leta smo osvojili proizvodnjo jeder, izdelanih iz lastnega kremenovega peska, ki ga v obratu Peskokopi v Moravčah oplaščijo z ustreznimi smolami. S sodobnimi stroji izdelujemo različno velika oziroma težka jedra za slovenske in tuje livarne. Pri pripravi za transport je posebej važno, da z ustreznim pakiranjem poskrbimo, da prispejo krhka jedra na cilj nepoškodovana.«

Poudarila bi rada, da je prav na lokaciji v Ihanu v iskanje novih proizvodov in tehnoloških rešitev usmerjena skupina strokovnjakov, ki skrbi za razvojno strategijo TERMITA tudi v prihodnosti.

Ob koncu bi veljalo izpostaviti bistvo, ki je odločilno prispevalo k razvoju in uspešnosti podjetja. To je človek delavec, ki ga v TERMITU niso nikoli postavili v ozadje in ga podredili svojim interesom.

TANJA RAVNIKAR

Nevzdrževani in nezavarovani vodnjaki

Vodnjak je v preteklosti pomenil objekt, namenjen za oskrbo s pitno vodo. Takšne vodnjake so postavili na kmetijah, kjer so že po nekaj metrih kopanja v globino naleteli na podtalnico.

Pretežno so vodnjaki bili okrogle oblike, obloženi s kamenjem in globoki tudi deset in več metrov. V preteklosti so vodnjaki služili domačinom oziroma vasi, kot vir pitne vode. Z izgradnjo lokalnega vodovodnega omrežja pa so vodnjaki pričeli izgubljati na svojem pomenu, čeprav voda v njih ni usahnila. V zadnjem stoletju je pri nas veljalo prepričanje, da je območje Slovenije bogato z vodo. Zaradi tega prepričanja se je z leti žal oblikoval tudi malomaren odnos do voda in vodnega prostora. Nepremišljeni posegi v okolje, onesnaževanje rek in vodnih virov (sporna kanalizacija, pesticidi in nitrati) so vplivi, ki spreminjajo lastnosti vode in njeno stanje.

Tako je veliko vodnjakov ostalo zapuščenih, neopaženih in povsem pozabljenih. Tudi v naši občini je stanje podobno kot drugod v Sloveniji. Je pa res, da se ljudje bolj in bolj zavedamo pomembnosti vode in vodnih virov med katere sodijo tudi vodnjaki. Seveda je voda postala zanimiva tudi zaradi razmeroma visoke cene, ki iz leta v leto raste in trend rasti cene se bo nadaljeval tudi v prihodnje. Že kar nekaj zapuščenih in zasutih vodnjakov so naši občani obnovili in jih vključili v svoje potrebe za napajanje živine, pranje kmetijskih strojev, avtomobilov in zalivanje vrtov. Nekateri poskušajo na svojih zemljiščih poiskati vodni vir in tako priti do cenejše oskrbe z vodo. Razveseljivo je, da si kljub priključitvi na javni vodovod mnogi želijo zagotoviti še svoj dodaten vir vode. Ne samo ekonomska računica kako prihraniti nekaj denarja, tudi zavarovanje pred pomanjkanjem vode je razlog takemu razmišljanju. Po napovedih sodeč bo namreč prihajalo do sušnih obdobjev zaradi pomanjkanja padavin.

Na območju naše občine imamo kar nekaj slabo vzdrževanih in nezavarovanih vodnjakov, ki predstavljajo veliko nevarnost. Že kratek sprehod in malo pozornosti zadošča, da boste opazili vodnjake, ki so tudi ob samih glavnih cestah in kar kličejo po otroški radovednosti in veliki nesreči, ki se lahko zgodi. Vsi ti zapuščeni vodnjaki so tudi polni vode in raznih odpadkov. Imajo lastnike, ki s svojim neodgovornim odnosom povzročajo potencialno nevarnost predvsem za radovedne otroke. Upam, da se bodo zganili in jih ustrezno zaščitili ter tako preprečili morebitno nesrečo. Verjetno je dobrodošlo tudi opozorilo soseda, sovaščana.

J.K.C.

Foto: Uršla Vozelj

Obnovljen in zaščiten star vodnjak v Dvorjah.

Turizem kot priložnost

Članek iz prejšnje številke, lahko bi rekla tudi uvodni članek, z naslovom »Oko turista« predstavja pogled zunanje- ga opazovalca, sodobnega turista, ki prispe v naše kraje. V nadaljnjih člankih pa nameravam do področja turizma pristopati z bolj analitičnega in hkrati informativnega zornega kota, vse z namenom motiviranja za to dejavnost. Mislim namreč, da imajo Moravče z okolico zelo veliko neizkoriščenih turističnih potencialov. Na podeželju je možnih več oblik turizma; turizem na kmetiji, naturalistični turizem (razvit na »naravnih« območjih z namenom, da obiskovalci pridobijo več znanja o naravi), turizem, ki se ukvarja z opazovanjem rastlinstva in živalstva v regijah z visoko biotsko raznovrstnostjo (mokrišča, ekosistemi s posebnim živalstvom idr.), pohodniški turizem, razvit ob naravnih pešpoteh, športni turizem na podeželskih območjih, jahanje konj, kolesarjenje, ogledi znamenitosti in izletniški turizem, ko so izleti organizirani na podeželska območja, ekoturizem.

Seveda je predpogoj za uspešno izvajanje turistične dejavnosti, pozitivno vrednotenje turizma, le- tega ne smemo jemati kot grožnjo, temveč kot nekaj, ki v končni fazi lahko mnogo prinese mnogo dobrega tudi za občane same (infrastruktura, nova delovna mesta...), torej kot priložnost. V okviru občine Moravče na področju turizma že nekaj let deluje Turistično društvo (<http://turisticnodrustvo-moravce.org>), od leta 2005 naprej pa tudi Komisija za turizem. In zdi se mi pomembno, da so občani informirani o njihovih dejavnostih, da vedo na koga se obrniti ko rabijo informacije, nasvete. Zato bom v tem sklopu pozornost namenila tudi tema dvema institucijama.

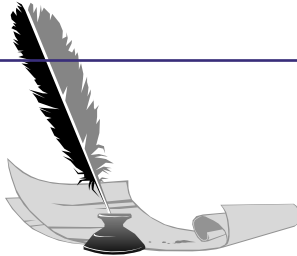
Nadaljnji korak za spodbujanje turistične dejavnosti je postavitev vizije, s čim hočemo privabiti turiste in na začetku še pomembneje- vlagatelje, nato pa treba narediti specifičen načrt in šele potem sledi uresničevanje idej. Razvojni program podeželja na območju občin Savske ravni in Posavskega hribovja (2004-2008) je prvi korak k temu in sporoča prav to, da razvoj podeželja sloni na naravni in kulturni dediščini in na novih podjetniških idejah.

Tudi če vse to naredimo, pa brez promocije ne gre (tudi na spletu). Seveda je v vse to potrebno vložiti zelo veliko truda, tako v smislu medsebojnega sodelovanja, iskanja najboljših rešitev, spodbujanja občanov k participaciji, kot v smislu pridobivanja finančnih sredstev. Z vstopom v Evropsko Unijo si je Slovenija zagotovila pravico do črpanja sredstev iz finančnih instrumentov regionalne politike EU. Tako imamo tudi mi to možnost, vendar je treba imeti izdelan načrt. Vsak začetek je težak, vendar osebno menim, da je glavni problem v informiranju prebivalstva o možnostih, in spodbujanju, motiviranju prebivalcev za ukvarjanje s turizmom.

Maja Hren

Pisma bralcev

Članki v rubriki PISMA BRALCEV lahko vsebujejo do 2500 znakov. Avtor članka ima možnost dvakratne replike. **Žaljivih člankov ne objavljamo.**

Moravče na pragu nove petletke?

Pred kratkim smo dobili Predlog Odloka letošnjega proračuna, ki ga je župan predstavil na samo sklicanih zborih krajanov po KS. Brez dvoma je v njem predvideno veliko več sredstev za urejanje cest in kanalizacije vendar ne smemo prezreti, da so sredstva preusmerjena iz drugih področij.

Najbolj prikrajšani sta kmetijstvo in drobno gospodarstvo, kjer so sredstva ukinjena. Kaj to pomeni za gospodarski razvoj občine? Morda res priteka več sredstev s kmetijskimi subvencijami, vendar če želimo ohraniti našega kmeta, moramo pri tem sodelovati vsi.

Športu se zmanjšuje sredstva kar za 10x, kulturi za 3x, zdravstvu za 62% in turizmu je odtegnjena polovica sredstev, ki so bila predvidena lansko leto. Sredstva so med drugim ukinjena športnemu centru, pohodniškem potem, planinskemu domu, knjižnici, gradu Tuštanj, odkupu objektov kulturne dediščine in zmanjšana rekreativnim površinam (-50%), ureditvi trga v Moravčah (-45%), vzdrževanju šole (-44%), gradnji šole na Vrhpolju (za 4x) ..., le sredstva za obnovitev spomenikov v parku so se povzpela za 2,6x. To so gola dejstva.

Neprimerno je, da se v občini ne vlaga v dejavnosti, ki dolgoročno prinašajo dohodke, s katerimi bi se lahko uveljavili v širši okolici in so nam v ponos. Dejstvo je, da se pri tem ne upošteva celostnega razvoja občine in da se nam utegne zgoditi, da bomo začeli vsestransko zastajati. Človek dobi občutek, da je naša občina gradbeno podjetje, vendar tudi v tem primeru, mora biti jasna vizija razvoja.

Morda smo pa na pragu nove petletke pod geslom »asfaltifikacija in kanalizacija«, če gre verjeti napovedim, da se bodo investicije zavlekle daleč v prihodnja leta. Verjetno nekaterim še ni jasno, da plansko gospodarjenje sodi v nek drug čas, ki si ga na Moravškem niti ne želimo niti ne zaslužimo.

Današnje potrebe občanov daleč presega jo asfaltiranje, saj se od tega ne da živeti, je pa menda na Slovenskem dobro sredstvo za pridobivanje volilnih glasov.

Jurij Kočar, predsednik sveta
KS Moravče

Uspešen klic "NA POMOČ" v Negastrnu

V soboto, 3. februarja 2007 se je za vaščane Negastrna zgodil nenavaden dogodek. Okoli pol enajste ure zvečer, je sosed iz zgornjega dela vasi Negastrna, ob pogledu skozi okno dnevne sobe, opazil nenavadno svetlobo. Ta nenavadna svetloba je bil požar sosedovega kozolca. Nemudoma so obvestili lastnike in poklicali sosede na pomoč. Lastnik je poklical center za obveščanje 112. Medtem so se že zbrali bližnji sosedje in pričeli z odvijanjem gasilskih cevi in gašenjem požara. Ogenj je zajel late in del ostrejša kozolca. Po nekaj-minutnem gašenju je ogenj ugasnil. Med gašenjem je lastnik s pomočjo sosedov varno in brez poškodb odmaknil pod kozolcem parkirane kmetijske priključke. V tem času so na kraj prišli Moravški gasilci. Strokovno so podrobno pregledali objekt in dokončno pogasili vse tleče dele kozolca. Zaradi pravočasne akcije vaščanov Negastrna je kozolec ostal praktično nepoškodovan – z manjšimi ožganinami. Ocenjujemo, da bi brez hitrega posredovanja domačinov lesen kozolec popolnoma zgorel, saj so bile pod njegovo streho naložene suhe butare, ki se k sreči niso vžgale.

Na tem mestu moramo pohvaliti hiter odziv centra za obveščanje in se iskreno zahvaliti Moravškim gasilcem, saj so od klica do prihoda na mesto požara potrebovali rekordno malo časa. Pokazalo se je, da nam manjka še nekaj potrebne gasilske opreme.

Zopet se je pokazalo, da je v slogi moč. Kljub velikim pomislekom nekaterih o opravičenosti in smiselnosti sofinanciranja Občine Moravče, pri sicer obsežnem sodelovanju večine vaščanov Negastrna, ob izgradnji hidrantnega omrežja v letu 2004, ta dogodek potrjuje, da Negastrn potrebuje in zna uporabljati hidrantno omrežje ter obstoječo gasilsko opremo.

Za Vaško skupnost Negastrn:
Franci Majdič
vaska.skupnost.negastrn@gmail.com

Nogometno igrišče (3)

Po vsem kar sem napisal o nogometnem igrišču v Moravčah in kar je bilo napisanega v časopisu Dnevnik in Delo se je na koncu izkazalo, vsaj do pisanja tega prispevka, da se akterji in pobudniki še vedno skrivajo za župnikom Primožičem, ki zastopa interese cerkve v občini Moravče. V telefonskih klicih, ki jih dobivam me vsi pozivajo, da naj končno že napišem, da bodo vsi vedeli, kdo vse je v ozadju pritiskov in zahtev, ki jih v imenu župnije Moravče zahteva župnik Primožič. V ozadju je opozicija iz Občinskega sveta občine Moravče, ki je izgubila tako županske volitve kot tudi prevlado v Občinskem svetu. Sedaj se z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago trudijo, da bi nagajali in tam kjer imajo svoj prevladujoči vpliv to izkoriščajo v politične namene. Občani, ljudje, otroci jih ne zanimajo, travme volilnega neuspeha so tako močne, da so pozabili celo na vero, krščanski nauk in vrednote.

Stara zaveza glede bogastva pravi: "Kdor ljubi zlato, ne ostane brez krivde, in kdor se pogaja za denar, pade v greh." (Sir 31,5) Nova zaveza je še strožja in Jezus Kristus v govoru na gori spodbuja ljudi, naj si nabirajo zaklade v nebesih, ne pa na zemlji, kjer jih uničujejo molji, rja in tatovi. "Kjer je tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce." (Mt 6,19-20) "Korenina vsega zla je namreč pohlep po denarju." (1Tim 6,9) Formalno se cerkev postavlja nad stranke in politiko, obenem pa v Moravčah odkrito podpira tiste politične sile, ki delujejo "v skladu s krščanskimi pogledi".

Zahteva 3.398,00 evrov (814.296,00 SIT) mesečne najemnine za nogometno igrišče je oderuška. Prepričan sem, da je to dogajanje seglo v vsako družino v naši občini in da si bodo naši občani na podlagi vseh informacij sami ustvarili mnenje o upravičenosti zahtev župnika Primožiča in politike, ki iz ozadja to podpira. Prepričan sem, da so stvari in dogajanja okoli nogometnega igrišča tudi iz te druge plati jasna vsem.

Rajko Vavpetič

Blatenje predhodnikov ni prava podlaga za uspeh!

Končno smo dočakali Novice iz M.d. pod taktirko novega uredniškega odbora. Barvne. Za pozdravit! A kako je kar naenkrat dovolj denarja za barvni tisk,

boljši papir, za številčnejši UO, za več fotoaparatorov..., ko za stari UO ni bilo denarja niti za en svinčnik, kaj šele za en sam fotoaparat ali računalnik. No, če delaš z dušo, vlagaš tudi svoja sredstva. Toda zakaj taka razlika? Je to župan, ki je župan vseh ljudi?

Prej smo se vedno otepali s prostorsko stisko. Sedaj pa kaže, da je kar naenkrat preveč prostora in ni kaj objaviti, zato je treba prostor zapolniti s pol stranskimi slikami, četudi brez pomena (str.11). Strankam je sedaj namenjeno polovico več prostora. Dodatno stran imata podžupana, kar pomeni, da bomo sedaj trikrat brali eno in isto, samo z malo obrnjenimi besedami. Pa to še vse razumem. Od zdaj naprej bodo Novice iz M.d. pač časopis določene politične opcije in ne časopis vseh občanov, kjer se piše zgodovina kraja, kot je bil do sedaj in kar je bilo vodilo prejšnjega UO.

Nikakor pa ne razumem nesramnosti g. Virka, ki si je vzela prostor s kar dvema člankoma zgolj za kritiziranje in blatenje ter za ponovno premlevanje volitev, ki so že zdavnaj mimo in je bilo o njih že vse povedano in ponovno poje hvalo županu, kot že tolikokrat. Bomo to brali cel vaš mandat? Pa toliko pomembnih in prijetnih stvari se dogaja v občini, ki bi bile vredne vsaj omembe. Pišite o tem! Za naše zanamce.

Predvsem blati in brez dokazil obtožuje bivšo urednico. V isti sapi ji očita, kako kratki prostor drugim, sam pa dela isto in to brez razloga. Ona se je imela pravico braniti, saj ji je bila storjena krivica, prav tako so imeli bralci pravico od nekoga zvedeti za zamenjavo UO brez opravičene razloga, saj jo od odgovornih niso. G. Virk pa napada, ko mu nihče še ničesar ni storil. Za 1. številko je to nedopustna napaka. S tem si uredništvo ne bo pridobilo simpatij.

Spotika se ob lanske naslovnice. Te so delo mladega in perspektivnega umetnika, moravškega občana, na katerega bi morali biti ponosni in tudi to so Moravče, g. Virk!

V prihodnje pričakujem, da bo časopis plačan z denarjem vseh občanov, tudi po meri vseh občanov, kjer bodo zajeti vsi pomembni dogodki in zanimivosti našega kraja in ljudi in ne samo časopis "vaših". Dolžni ste tudi navesti lektorja, če sploh je kdo?

Želim vam uspešno delo in čim boljši posluš za želje nas bralcev.

FRANCKA TOMAN, Limbarska gora

Radi imamo Moravče, ker smo tu doma

Ob prebiranju članka g. Virka, in tudi nekaterih drugih člankov menim, da kdor ima svoj kraj zares rad, zagotovo ne govori izkrivljene resnice o svojih soobčanah in svojem kraju, tako kot sem lahko prebiral v zadnji številki Moravških novic.

O čestitanju zmagovalcem in kulturi kandidatov je bilo v preteklosti že marsikaj zapisanega.

Za osvežitev spomina naj vas samo spomnim na prispevek ATV Signal Litja po nadomestnih županskih volitvah leta 2004, ko sem svojemu protikandidatu čestital že na večer volitev. Novozvoljeni župan g. Rebolj pa je isti večer že v drugem stavku svoje izjave začel žaliti svojo predhodnico, ker se je zaposlila kot profesionalna županja in s tem zapravljala davkoplačevalski denar. Da v nadaljevanju njegovega mandata ne omenjam, koliko je bilo izrečenih neresnic s strani župana in nekaterih njegovih zagovornikov na račun prejšnje županje, N.Si, SLS, Razvojnega kluba Moravče in župnije, ko smo bili krivi za vse in sramoteni. Ob vsem tem, g. Virk, bi bila naša čestitka samo še ena laž več v moravškem prostoru. Ob vrednotah, ki jih skušam živeti pa ne morem izrehati čestitk iz hinavščine. Če pa to za vas, g. Virk, ni dovolj velik argument, da nismo izrekli čestitke izvoljenemu županu, je to pač vaš osebni problem. Sam osebno nimam nikoli problema sodelovati z dobronamernimi ljudmi, čeprav so nasprotnega političnega prepričanja, kar se je odražalo v mojem dobrem sodelovanju v OS v letih 1996-2002, v katerem sem bil član.

G. Virk, ne vem kako dolgo že prebirate Moravške novice, da lahko pišete tako slabo o njih, njihovi vsebini, o cenzuriranju in delu dosedanje urednice ter o dobronamernosti Moravčanov. Verjetno je potrebno pogledati celoto, ko o nekem ali nečem nekaj sodiš.

Ravno tak primer je tudi članek g. Vavpetiča, kako je mogoče pokazati samo nerazumljivo dejanje g. župnika. Kje je v tem članku informacija o dejavnosti g. župana in vodstva NK Termite, da bi se ta problem rešil v dobrobit občanov. Čeprav je bil zakon o denacionalizaciji sprejet že leta 1992, se je problem prvotnega nogometnega igrišča reševal tako, da se je kljub takratnim opozorilom, da je tudi zemljišče, na katero se seli nogo-

metno igrišče, v postopku denacionalizacije, ni bilo nobene iniciative s strani NK ali občine, da se uredijo tudi lastniški odnosi, ampak se je pridno vlagal denar davkoplačevalcev in sponzorjev v črno gradnjo nogometnega igrišča.

Naj zaključim svoje razmišljanje o člankih v zadnjih novicah z mislijo: Da bi sadjarju bilo v ponos drevo je potrebno, da skrbi tako za krošnjo kot tudi za korenine. Pa da bi zmogli tudi kaj več kot samo prižgati svečko pri samotnem razpelu, ki bo gorela tri mesece.

Roman Novak

Dražgoška bitka

Dejstva:

12. decembra 1941 je tedaj še maloštevilen (pribl. 70 borcev) Cankarjev bataljon napadel in uničil vod policistov nemškega policijskega bataljona. Tako je zaplenil veliko dobrega orožja.

V decembru beležimo t. zv. decembrsko-zimsko vstajo na škofjeloškem področju, okolici Jesenic, Gorij in Bohinja, ki je zajela čez 800 ljudi – danes znana kot poljanska vstaja. Tako je Cankarjev bataljon narasel na okoli 400 borcev.

Nemške okupacijske sile so sklenile po vsej sili »pomiriti« uporno Gorenjsko – začeli so zbirati policijske in vojaške sile. Med 24. in 27. decembrom so napadli Cankarjev bataljon. Bili so hudi boji na Valterskem vrhu in Bukovem vrhu ter na Pasji ravni. Po hudih bojih se je Cankarjev bataljon v katerem je bilo tedaj okrog 200 borcev izvil iz obroča in se zatekel v Selško dolino, nastanil se je v Dražgošah (v spomin na to je organiziran nočni pohod s Pasje Ravni v Dražgoše – trajala kakih 10 ur, po čemer se vidi, da se partizani niso »sprehajali«, ali se »gostili« v Dražgošah...

Nemci so seveda ugotovili, da so partizani v Dražgošah in so proti jutru 9. januarja napadli. Nemci so napadali iz Selc, Češnjic, Kroke in Besnice V tej bitki so imeli celo topove. Topovsko obstreljevanje je trajalo več dni, napadala je tudi pehota. Nemške sile so bile veliko številčnejše in bolj oborožene. Tako so se partizani 11. januarja morali umakniti na Jelovico, Nemci pa so iz maščevanja (tudi sami so imeli precejšnje izgube, ki pa niso natančno dokumentirane) pobili 41 domačinov in požgali vas. Padlo je 9 partizanov, 11 jih je bilo ranjenih. (Kasneje se je kar 40 Dražgošanov vključilo med partizane, 18. jih je do konca vojne padlo).

Dejstvo je, da je bila prav Dražgoška bit-

ka prva frontalna bitka z nemškimi okupatorji v Evropi. O njej je takrat poročalo celo ameriško časopisje kot o zgledu poguma in volje za upor. Zaradi tako hudega odpora so Nemci zaustavili nameravano prisilno izselitev Gorenjcev oz. jo »preložili za čas po vojni«.

Dražgoška bitka je imela v tedanjem času velik moralni pomen. Gotovo je bila tudi tragedija, vendar je poglavitne krivce le treba iskati v okupatorjih. Tudi vojno pravo ne dopušča, da bi zaradi vojaških akcij kaznovali nedolžne civiliste!

Literature o Dražgoški bitki je dovolj, najbolj znana je knjiga Ivana Jana Dražgoška bitka.

Glavnega odbora ZZB Slovenije

Druga plat medalje - o Dražgoški bitki

Prispevek se nanaša na članek, objavljen v zadnji številki Novic pod naslovom "Dražgoše v soncu".

Že pred omenjenim člankom sem v Novicah doslej zasledila 2 članka zvezi s to temo. Nanju sem se nameravala odzvati po objavi, a ker sem smatrala, da ima morda "prste vmes" tiskarski škrat, tega nisem storila.

Ker pa se to dogaja ob obravnavanju prav iste tematike že tretjič, se tokrat le moram odzvati na napačno navedene številčne podatke v sicer le nekaj vrstic dolgem članku. Prav tako citira opozorila letošnjega govornika na proslavi v Dražgošah, ki je "OPOZORIL NA NESPREJEMLJIVOST SPREMINJANJA ZGODOVINSKIH DEJSTEV, KI SE DOGAJAJO V ZADNJEM ČASU". Kljub pomembnosti, ki jo članek v naših Novicah posveča izrečenim besedam, pa žal isti članek navaja podatke, ki spreminjajo zgodovinska dejstva prav za Dražgoše. Z govornikom se strinjam, da je tako spreminjanje nedopustno, vendar pa ne s tem, da se to dogaja v zadnjem času; dogaja se že preko 60 let!

V članku je namreč naveden tragičen izid junaškega boja Cankarjevega bataljona: 41 ustrelenih in 19 padlih Dražgošanov.

Zgodovinska dejstva pa so sledeča:

V januarju 1942 je bila huda zima. Sneg se segal do kolen. Čez Božič in Novo leto so miroljubni in gostoljubni domačini gostili partizane s prazničnimi dobrotami, pijačo in toplim zavetjem. Za njimi so v Dražgoše prišli Nemci in v boju je padlo "9 PARTIZANOV" Cankarjeve brigade, ki niso bili iz vrst domačinov. Čeprav so partizani poznali taktiko okupatorja, so namesto zaščite nemočnih domačinov, ki so jih pred tem gostoljubno sprejeli na svoje domove, prepustili na milost in nemilost Nemcev, sami pa so se "UMAKNILI" na Jelovico.

Ves srd, namenjen partizanom, so Nemci izlili na vaščane s tem, da so v nenavadno hudem mrazu požigali hišo za hišo - do zadnje -, do tal so jim požgali tudi cerkev. Postrelili so vse moške v vasi, še nepolnoletne fante. Določene družine so zgubile očeta, moža, brata in sinove. TEH ! - DOMAČINOV - ! JE BILO 41 !

Do konca vojne, po letu 1942 pa je padlo še 18 Dražgošanov, ki so bili na drugih lokacijah med partizani. V presojo bralcem prepuščam še izrek letošnjega orga-

Leila, Višja strokovna šola, d.o.o.,

Mencingerjeva 7, 1000 Ljubljana, tel. 01/2811340,

<http://www.leila.si>, irena.marinko@guest.arnes.si

VIŠJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE: POSLOVNI SEKRETAR

Vizija in strategija šole: Naše poslanstvo je dati študentom dobro izobrazbo in pripeljati do diplome tudi tiste, ki se ne morejo pogosto udeležiti predavanj: matere z otroki, komercialiste na terenu, zaposlene v tujini. Specializirani smo za izobraževanje poslovnih sekretarjev, zato vsebine pri večini predmetov vsebujejo praktične primere, značilne prav za ta delovna mesta.

Predmetnik:

I letnik: Računalništvo in informatika, Gospodarsko pravo, Organizacija poslovanja, Psihologija dela, Ekonomika in management podjetja, Računovodstvo in finančno poslovanje, Poslovno sporazumevanje v angleščini, Praktično izobraževanje.

II letnik: Sodobno pisarniško poslovanje, Koncepti in veščine komuniciranja, Računalniški praktikum, Javna uprava, Poslovno sporazumevanje v nemščini, Poslovno sporazumevanje v slovenščini, Praktično izobraževanje.

Organiziranost študija:

Izobraževanje traja dve leti. Študij se zaključi z diplomsko nalogo in zagovorom. Študijsko leto se prične oktobra in konča junija. Predmetnik in število ur sta prilagojena programu za odrasle. Predavanja potekajo modularno, po posameznih predavanjih se opravljajo izpiti. Če imajo kandidati dve ali več let delovnih izkušenj na poslovno administrativnem področju, so lahko delno ali v celoti oproščeni opravljanja praktičnega izobraževanja. Po uspešnem zaključku izobraževanja izda Višja strokovna šola Leila d.o.o. javno veljavno diplomu in študent pridobi naziv Poslovni sekretar/Poslovna sekretarka.

Cena enega letnika je 1269 evrov, če se plača v enem obroku. Če študenti plačajo v treh obrokih, je cena 1335 evrov za en letnik. V šolnino je vključena vpisnina, učbeniki in ponavljanje izpitov.

Zakaj bi izbrali nas?

- 1) S študenti delamo individualno. Ne pomenijo nam le številke, ampak ljudi, s katerimi imamo prijateljske stike.
- 2) Študenti imajo možnost, da zaključijo študij prej kot v dveh letih.
- 3) Študenti so organizirani v delovne skupine, kar povečuje učni uspeh in prispeva k nastajanju novih poslovnih in prijateljskih vezi.
- 4) Šolnina je med najnižjimi v Sloveniji.
- 5) Izobraževanje izvajajo predavatelji z univerzitetno diplomu, magisterijem ali doktoratom, ki imajo izkušnje pri delu v gospodarstvu in poučevanju in uporabljajo sodobne učne metode.
- 6) Možnost nadaljevanja študija na mednarodni visoki strokovni šoli na Finskem.

Informacije o vpisu dobite na telefonski številki 01/2811340 ali preko internetnega naslova irena.marinko@guest.arnes.si

nizatorja prireditve, ki je označil takratni dogodek v Dražgošah za: EPOPEJO (v slovenskem jeziku: vrsto slavnih - junaških dejanj), KI SE JE ZGODILA Z DRAŽGOŠKO BITKO !?!

Ljudmila Lajovic

Položaj moravškega kmeta v evropski skupnosti.

Položaj kmeta tako v socializmu in demokraciji dobro poznam. Oba politična sistema imata nekaj skupnega. To je poceni hrana ker se s tem kupuje socialni mir. V socializmu so kmetje naklonjeni temu sistemu dobivali ugodne kredite, katere je »plačala« inflacija. Demokratična Evropa pozna neposredna plačila, katera premostijo razliko med dejansko ceno in tržno ceno kmetijskih pridelkov. Tako naj bi lahko vsak državljan kupil zdravo hrano. Tudi moravska občina je vseskozi v svojem proračunu namenjala denar za preprečevanje zaraščanja po pravilih pravilnika, ki ga je potrdilo Ministrstvo za kmetijstvo. Sredstva so se nekaj časa delila tako, da je imela občina Moravče dogovor z Veterinarskim domom Domžale in zavarovalnico Triglav o sofinanciranju reprodukciji in zavarovanju plemenske črede. V zadnjih dveh letih so bili objavljeni razpisi in na podlagi računov je upravičenec dobil povrnjenih nekaj sredstev v skladu z omenjenim pravilnikom. Tudi državna nadomestila ali tako imenovane subvencije smo kmetje v času ministrov g. Smrkolja in g. Buta dobili izplačane v decembru za tekoče leto. Ne vem kaj se je zgodilo sedaj. Ali živimo mi kmetje v drugi Evropi kot naši stanovski kolegi iz Avstrije? Ti so že zdavnaj dobili nadomestila in le teh nimajo obdavčenih kot mi. Pozicija v moravški politiki je črtala denar iz kmetijskega dela proračuna češ, da bi lahko za ta denar naredili vrtec. Če bi bili dobri gospodarji, bi lahko za investicije pridobili Evropska sredstva. Zakaj jih ne? Kmetje bomo tudi brez občinskih podpor preživeli. A bodo na ta račun trpele investicije na kmetijah. Kmetje namreč vsa mogoča razpoložljiva sredstva investiramo v kmetijo. Kaj je dopust sploh ne vemo. Mogoče se bomo iz početja župana kaj naučili. Pregovor namreč pravi: »Ni vse zlato kar se sveti«.

Ali lahko nekateri tako hitro pozabijo svoje predvolilne obljube, ali pa so njihovi svetovalci tako močni, da se jim ni moč upreti in so se zdaj z skupnimi močmi spravili na kmete. Karkoli že je sedaj, kmetje pamet v roke. Jeseni 2010 bodo ponovno volitve. Do takrat upam bomo spoznali kdo nas vodi žejne čez vodo. Pa še nekaj. Podarjen kvadratni meter zemlje občini se nikoli ne vrne kmetiji A kmetija ni naša ampak vnukova.

Jože Ribič

*Tako tiho, skromno si trpela,
takšno tudi si življenje imela.
Zdaj rešena si vseh bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.*

ZAHVALA

ob nenadni izgubi naše mami, žene, sestre in tete

KLEMEN FRANCKE po domače Grilove Marije iz Stegn

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sošolcem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala Agroemoni Domžale, Srednji šoli Domžale, Sparu Domžale, ga. Fani Pačnik za besede slovesa, Grajskemu oktetu za lepo petje in gospodu župniku za opravljen pogrebni obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: Mož Tone, sin Rok, hčeri Joži in Lidija, Zoran z ženo Ano, sestra Ana z družino ter ostalo sorodstvo.

*Kjer koli si, še vedno smo s teboj,
čeprav že 10 let obiskujemo dom poslednji tvoj.
Le topli plamen prižgane sveče nas še vedno povezuje,
da s teboj nam bilo je lepo, srce nam narekuje.
Bolečino slovesa čas samo omili,
zato smo spomine nate za vedno v svoja srca zaklenili.*

V prvem mesecu pomladi (3.3.1997) bo minilo 10 let,
od kar je odšel na svoje zadnje potovanje

FRANC MAROLT

iz Drtije.

Hvala vsem za vsako lepo misel nanj in hvala vsakomur
za vsak ustavljen korak ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

*Kako prazen je naš dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Žalostni so dnevi,
ker zapustil si nas ti,
v naši duši je praznina,
v srcu velika bolečina.*

V SPOMIN

14 februarja je minilo dve leti, odkar nas je zapustil naš dragi

IVAN USTAR

iz Dešna

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu
in prižgete svečo v spomin.

Vsi njegovi

*Bolečina se da skriti
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le ljube skrbne mame
ničče nam ne more več vrtni.*

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila naša mama, stara mama, prababica, sestra in teta.

ŠTEFANIJA NEMEC

po domače Enškova mama

iz Spodnje Javoršice 4.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše, darove za cerkev in za spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu župniku Šimencu, za lepo opravljen pogrebni obred. Grajskemu oktetu za lepo petje, pogrebem Pogrebnege zavoda Vrbančič in vaščanom Sp. Javoršice. Zahvala velja tudi zdravniku dr. Dežmanu, patronažnima sestrama Martini in Kristini za vso pomoč.

Iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi in se jo boste tudi v prihodnje spominjali.

Žalujoči: sinova Miro in Viktor z družinama, hčere Štefka, Vera in Olga z družinami, brat Tone in sestra Pavla.

*Težko je spoznanje,
da te več med nami ni,
odšel si tja, kjer ni trpljenja,
ni gorja, le večni mir.*

V 59. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi mož,
ati, stari ata, brat, stric in tast

JOŽE VIDERGAR st.

iz Zg. Kosez

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za darovane sveče in cvetje. Hvala župnikoma g. Primožiču in g. Povirku za lepo opravljen pogrebno bogoslužje, pevskemu zboru Limbar, Juretu za zaigrano Tišino, sodelavcem podjetja Termit, pogrebni službi in vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku in nam stali ob strani.

Vsi njegovi

**MIZARSTVO
AVBELJ**
izdelava pohištva po meri

Avbelj Milan s.p.
Stegne 1, 1251 Moravče
tel.: 01/723-14-76
GSM: 041/641-446
www.mizarstvo-avbelj.si

SPINA

Obiščite našo
internetno
stran na:
www.spina-slo.eu

Mercator

PRODNIK

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE, PRODNIK d.o.o.

Odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o. bo v občini Moravče **17., 19. in 20. aprila 2007** opravljalo pomladanski odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev.

Zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov

Obveščamo vas, da bomo v Občini Moravče v petek, dne **13. aprila 2007** izvedli zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov iz gospodinjstev.

- od 14.00 do 15.00 ure Peče pri gasilnem domu**
- od 15.30 do 16.30 ure Moravče pri Kulturnem domu**
- od 17.00 do 18.00 ure Krašce pri gasilnem domu**

**AVTOŠOLA
LONČAR** d.o.o.

**Slamnikarska 1a,
1230 Domžale**

pri stanovanjskem objektu KRIZANT
(bivši Toko)
oz. za kitajsko restavracijo v Domžalah

- Marko Lončar: 041/785-735,
- Barbara Lončar: 031/209-501,
- Janez Vrankar: 041/697-971,
- Milan Šinkovec: 031/303-033

**Tečaj CPP 19. marec 2007
ob 18. uri**

Potreben je predhodno opravljen
zdravniški pregled
in prijava na tečaj!

GMS

**GREDBENA MEHANIZACIJA
TOMAŽ SVETLIN s.p.**

SPODNJI TUŠTANJ 8, 1251 MORAVČE
GSM: 041 692 553